

Két napig Aradon

Mindenütt a világon élénk idegenforgalom indult meg a világháborút követő esztendőben. Az egymással szemben hadat viselt államok között korlátokba kényszerült a mozgási szabadság, amely az akadályozó ok megszüntével, még elevenebben nyilatkozott meg. A nyugateurópai államok ebben az időben jöttek rá arra a tudatra, hogy az idegenforgalom gazdasági értékeit rejt gyakorlatilag magában, amelyeknek nemzetgazdasági jelentősége kétségkívül szembeszökő és számottevő tényező, ahol idegenforgalom fejlődik ki, ott felléni a kereskedelem, új munkaterületek nyílnak meg az ipar termelő-tényezői számára és megírissült szárnyakat nyer a vállalkozási kedv. Ez a körülmény adja meg teljék annak magyarázatát, hogy a nyugateurópai államokban olyan lendületteljes kitartással és ötletgazdag ügyességgel propagálják egyes városok speciális jellegű ritkaságait, ismert és kevésbé ismerős vidékek természetét, kincsét, látványosságait. Tagadhatatlan, hogy az idegenforgalmi propaganda nem riad vissza néha a túlzás eszközeitől sem. Ezzel szemben azonban bizonyos, hogy mindazokon a területeken, ahol az idegenforgalom élénkíti az értékek cseréjét, a lakosság jólétének emelkedése észlelhető s ez mindent igazol és mindent megmagyaráz.

Arad idegenforgalmának megteremtése nem lehetetlenség. Mindnyájan tudjuk, hogy a város és messzi környéke bővelkedik az érdekes, másutt fel nem található látványokban, amelyek — amint a köznapki kifejezés mondja, — megérik a pénzt, megnézhetik őket akárki.

Már a város fekvése is külön festői érdekesség. Erdélyország leghosszabb folyója mellett épült városok között a legnagyobb és legfejlettebb Arad, amely épp azon a határponton terül el hatalmas palotáival, ahol az Alföld végződik, hogy lágy lankákkal a hegyvidék magasságaiba emelkedjék. Villamosvasut röpi az idegent az ország legértékesebb bortermő vidéke, a Hegyalja szőlő-birodalmába, amely a régi írások tanuskodása szerint, már 1198-ban kitünt tűzes-édes bortermésével. A világhírű ménesi aszu, a magyarádi könnyű asztali bor termőhelyével ellentétes szépségű a Maros völgy. Különösen Paulsnál; aztán a híres bucsujáró-helyek Radnán és körülötte: külön ritka látványosságokkal csábíthatnák a francia és olasz kegyhelyek mintájára, a ritka élményekre szomjas külföldit.

Maga Arad az ország legnagyobb vagongyárát, a régi Magyarország egyik legterjedelmesebb szeszüzemét és malmát, ezenfelül pedig számos másfajta iparvállalatot foglal magában. Egy magyar író a Minorita-rend aradi templomát a párisi Szent András székesegyházhoz hasonlította, igen találóan: az aradi Szentháromság szobra messze földön híres alkotó művésznének eredeti fellogása miatt. E városból indult tümenyes karrierjének Munkács Mihály és Guttman Jakab, aki IX. Pius. a dúsgazdag Rotschild szobrait és az aradi Chorin Aron siremlékét faragta meg, mely utóbbi ma is ritka disze az aradi izraelita temetőnek. A kellemes Marospart világvárosi sctánya mellett fekvő Kulturpalota kincsei sokak bámulatát ragadták meg és legalább ugyanannyian csodálták az 1763-ban épített vár vaskos, számos történelmi eseményt tült falait... De ki győzné Arad minden érdekességét hirtelenében elsorolni...? Oly élmények eddigelé kiaknázatlan tőkék ezek, amelyekre nem gondolt mindedig az Aradhoz annyira mostoha állam, sem pedig a vállalkozási kedv. Az az ember azonban, aki legalább két napra szóló program kidolgozásával megszálló vendéget csinál az átutazó

Franciaország a román-orosz egyezmény hátterében

A francia-orosz meg nem támadási egyezmény feltételei — Január 5-én találkozik a külügy-miniszter a szovjet képviselőivel — Maniu valószínűleg a nemzeti-parasztpárt élére áll — Iorga lapja cáfolja a koncentrációs kormány alakítására irányuló tárgyalásokat.

Ujabb támadás Brandsch Rudolf ellen

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt elnökválságával kapcsolatban a Curentul megállapítja, hogy Titulescu ha ugyan nyíltan nem is utasította el a neki felajánlott elnöki tisztséget, de azt el sem fogadta. A lap szerint nem marad más hátra, minthogy ismét Maniu álljon a párt élére, aki ugyan őszintén vissza akar vonulni a politikai szerepléstől, de most már kénytelen belátni, hogy a párt vezetése személyével szoros összefüggésben áll.

A Neamul Romanesc tegnapi számában cikk jelent meg, mely szenzációsnak, de egyben valótiannak mondja mindazon híreket, amelyek a koncentrációval foglalkoznak. Argetoianunak komoly oka van, hogy külföldön találkozzon Titulescuval, de tárgyalásai sem állanak összefüggésben a koncentrációs kormány megalapításával, mely a lap szerint nem egyéb, mint egyes politikai pártok akciója.

Argetoianu külföldi utjának céljáról ugyan a kormány nem tett közzé hivatalos nyilatkozatot, azonban a kormányhoz közelálló teljes határozottsággal tudni vélnek arról, hogy a pénzügyminiszter utja szoros összefüggésben van egy újabb kölcsönre irányuló tárgyalásokkal. A Titulescuval való találkozás magyarázatát is abban keresik, hogy a pénzügyminiszter Titulescunál a külföld hangulatát igyekszik kipihatólni Romániával szemben. Mivel a mostani kölcsöntárgyalások színtere Páris, Titulescu felvilágosításai döntő befolyással lehetnek a tárgyalásokra.

A politikai élet szenzációja Gica külügy-

miniszter varsói utazása, amely összefüggésben áll a román-orosz meg nem támadási egyezményre vonatkozó tárgyalásokkal.

A román-orosz meg nem támadási egyezmény kezdeményezése francia részről indult ki. A francia-orosz hasonló szerződés ugyanis a lengyel-orosz és a román-orosz egyezmény előzetes megkötésétől függ. Gica külügyminiszter január 5-én utazik Varsóba a szovjet megbízottaival való találkozásra.

A román-orosz meg nem támadási szerződés ügyében folytatandó tárgyalások színteréül, mint ismeretes, először Varsót jelölték meg. Ma Romániába érkező híradás közli, hogy Oroszország nem hajlandó belemenni abba, hogy a tárgyalások Varsóban legyenek és a lengyel főváros helyett Moszkvához ragaszkodik. A Szovjetnek ezt az álláspontját minden valószínűség szerint Románia nem fogadja el.

Néhány nap előtt a berlini Börsenkurier című lapban interju jelent meg, amelyet Brandsch Rudolf kisebbségi miniszter adott a lap munkatársának. Az interjúban Brandsch a kisebbségi kérdés komplexumával és a kisebbségi statutumok ügyével is foglalkozott.

Ezzel kapcsolatosan az Ordinea éles támadást intéz Brandsch Rudolf ellen és megállapítja, hogy semmi szükség nincs kisebbségi statutumokra, minthogy a statutumok azt jelentenék, hogy a kisebbségek államot alkotnának az államban. A lap éppen ezért éles támadásban részesíti a német nemzetiségi politikust.

Románia nem kér moratóriumot

A külföldi tartozások kamatait a kormány már átutalta a Banca Nationalához — A pénzügyminiszter cáfolja a moratórium kéréséről elterjejt híreket

Bucurestiből jelentik: A L'Information egy Bucurestiből eredő szenzációs táviratot közöl:

„A román pénzügyminiszter, aki most a külföldön utazik, Románia külföldi adósságainak revízióját akarja fölvetni. Külön pénzügyi bizottságot fog kérni Románia fizetőképességének megállapítására, azután kölcsönt igyekszik szerezni. Ha a hitelező államok nem teljesítik kérését, Románia hamarosan kimondja a külföldi tartozásokra a moratóriumot.”

Az Universal a L'Information közlésével kapcsolatban sürgős felvilágosítást kért a kormánytól.

idegenből, máris alapjában fogta meg a megvalósítandó feladatot.

Ezerféle ötlet, felvillanó terv akad annak számára, aki komoly célul tüzi ki magának Arad idegenforgalmának megteremtését. Kezdeve a pályudvari vonatokba beszórandó képes propaganda-levelezőlapoktól, amelyeket az

Adakozzunk a munkanélkülieknek!

A pénzügyminiszter ezzel kapcsolatosan a következő kommunikét adta ki:

Kategórikusan megcáfoljuk azokat a külföldi és esetleg egyes belföldi lapokban megjelent olyan híreket, hogy a kormány moratóriumot szándékozik kérni Románia külföldi fizetéseire. A hírek semmiféle alapja nincsen. A pénzügyminiszterium már átutalta a Banca Nationalához a március elsejéig esedékes kamatok fedezésére szükséges összegeket és a kormány pontosan eleget fog tenni külföldi kötelezettségeinek.

átutazók oly szívesen fogadnak mindenféle, valamilyen alakban ideje volna máris megkezdni az idegenforgalmi propagandát. Mindenesetre kis költséggel, amely megélel a mai helyzet reális teherbíró-képességének. Arad egész lakossága számára csak használhat egy olyan propaganda, mely elsőnek tör utat a városi idegenforgalom rendszeres kialakítása érdekében, sorsukra bocsátva az új szállóigét hirdető propaganda-nyomatványait:

— Csak két napra szálljon meg Aradon!
Lantos Miasa.

Az Egyesült-Államok nem vesznek részt a jóvátételi konferencián

Amerika állásfoglalása kínos feltűnést keltett — Hoover elnök nem veszi tekintetbe a konferencia határozatait, ha az ellenkezik az Egyesült Államok érdekeivel —

Anglia moratóriumot kér

Washingtonból jelentik: A washingtoni kincstári államtitkár kijelentette, hogy az Egyesült-Államokat nem hívták meg a küszöbön álló jóvátételi konferenciára. A kincstári kancellár szerint az Egyesült-Államok még akkor sem vettek volna részt ezen a konferencián ha történetesen meg is hívták volna.

Német politikai körökben kellemetlen feltűnést keltettek az amerikai sajtónak olyértelmű híradásai, amelyek arról a körülményről vélnék tudni, hogy az amerikai Egyesült-Államok kormánya vonakodik, hogy hivatalos misszióban képviselőt küldjön a jóvátételi és egyben a háborús adósságokat tárgyaló konferencia tanácskozásaira. A berlini sajtó élénken kommentálja az amerikai híreket és egyhangúsan azt az elvet fejtegeti, hogy a Youngterv éppen annyira képviseli az amerikai hitelezők érdekeit, mint a németországi háborús adósság kötelezettségeit. A berlini lapok sajtókoncertjéből élénken csendül ki a szociáldemokrata pártállású organumok állásfoglalása, amelyek kivétel nélkül élesen támadják az amerikai szenátust, azért, amiért nem kívánják az Egyesült-Államok kormányát képviseltetni a jóvátételi és a háborús adósságok rendezésére készülő konferencián. A Vorwärts egyik feltűnő cikke azt a lehetőséget fejtegeti, hogy Amerika a merev elzárkózás szerencsétlen taktikájával könnyen olyan érdekszövetségbe hajszolhatja az európai háborús adósságokkal terhelt országokat, amelynek gyakorlati következményeképpen az amerikai államkincstár és a nagytőke egyetlen egy centet sem fog viszonosítani követeléseiből.

A legújabb washingtoni táviratok arról adnak hírt, hogy Hoover és Stimson államtitkár a mai nap folyamán beható tanácskozásokat folytattak a jóvátételi konferenciát illető álláspont kialakítása érdekében. Hírek szerint Hoover elnök el van szánva arra, hogy nem veszi tekintetbe a jóvátételi konferencia állásfoglalását, ha azt nem látja összeegyeztethetőnek Amerika érdekeivel és ha az Egyesült-Államok gazdasági érdekei úgy követelnék, el van szánva arra is, hogy a konferencia megnyilatkozásával ellentétben cselekedjék.

A washingtoni beavatott politikai körökben máskülönbösen az az újabb világszenzációt keltő hír terjedt el, hogy Anglia újlag meglepetést készít elő a világgazdaság számára. Ezek a beavatott politikai körök állítólag arról értesülnek, hogy Anglia a közeli napokban moratóriumot készíthet az amerikai Egyesült-Államok kormányától. Az angol moratórium kérés elsősorban is azokra az angol háborús adósságokra vonatkozik, amelyek a jövő, 1932-ik évben esedékesek Amerika számára. Ez a hír az Egyesült-Államokban még nem került nyilvánosságra, mivel az irányadó körök megrázkódtatásoktól féltik a pénzpiacot.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph hosszú cikkben foglalkozik Franciaország és a kisantant viszonyával. A kisantantnak, írja a lap, eredeti céljaitól eltérően, új feladatot írt elő Franciaország, még pedig arról van szó, hogy a szomszéd államok, Magyarország, Ausztria és Lengyelország bekapcsolásával, Németország ellen akarja felsorakoztatni ezt a

A magyar-cseh közeledés Franciaország müve

A kisantant új feladatok előtt — Nyolcvanmillió blokkt Németország ellen

80 millió blokkt. Magyarországot és Ausztriát gazdasági kedvezményekkel akarja Franciaország a kisantant mellé felsorakoztatni s ezt a célt szolgálja a francia politika által ambicionált és létrehozott magyar-cseh gazdasági közeledés is. Magyarországot és Ausztriát a lap szerint kölcsönökkel akarják függővé tenni, hogy ilyen módon alkalmazkodjanak majd az új politikához.

Budapestről jelentik: Rövid ideig tartó betegeskedés után ma 76 esztendőskorában elhunyt Szatmári Mór, az országos hírt publicista, akinek halála mély gyászba döntötte a magyar újságíró-társadalmat. A szatmármegyei Józsefházán született és a nagyváradi jogakadémián végzett tanulmányai alatt az ottani „Szabadság” című lapnak volt a munkatársa, majd innen a budapesti „Egyetértés”-hez került, amelynek politikai főmunkatársa lett. Az egyházpolitikai küzdelmek során vezérszerepet játszott. Személyes híve volt Kossuth Lajosnak és egyetlen zsidó tagja volt annak az expedíciónak, amely Kossuthot Turinban felkereste. Egy ideig a függetlenségi párt hivatalos lapjának, a „Budapest”-nek volt felelős szerkesztője, azután később a „Magyarország” politikai főmunkatársa lett. Legutóljára a „Pesti Hírlap” kötelékébe tartozott és politikai visszaemlékezéseivel nagy feltűnést keltett mindenkoron. 1900-tól 1910-ig — a koalíció bukásáig — a biharmegyei Margitta parlamenti képviselője is volt. Tavaly jelent meg „20 év parlamenti viharai” című könyve. Temetése iránt még nem történt intézkedés.

Anagykikindai vasutvonalat megvette az állam

egy millió hatszázötvenezer svájci frankért

Bucurestiből jelentik: A román állam megvásárolta az Arad- és Gyulavidéki helyiérdekű vasutaknak Románia területén lévő vonalait. Eszerint a Nagykikinda—Arad vasutvonalért 1 millió 650 ezer svájci frankot fizetett az állam

Ennek az összegnek egyharmadát a szerződés értelmében készpénzben kell kifizetni, míg a fennmaradó több mint 1 millió svájci frankot 16 félhavi részletben köteles Románia kifizetni.

Az én uram

Vázsonyi Vilmosné könyve férjéről

Bensőségességében is büszke címet adott testes könyvének az a melegszívű, külsőségeinek ellenére is lelke legmélyén igénytelen, minden gondolatában és cselekvésében okos asszony, aki az egykori Magyarország uttörő első demokrata politikusanak élettársa, az ország társadalmának pedig legelső zsidó kegyelmes asszonya volt. Könyvében a feleség nagy igényekre jogot nem tartó közvetlen, kifinomult izléssel megírt sorai apró tükördarabokat adnak egy nagykonceptiójú, tántoríthatatlan elhűségű politikai vezéregyéniség, néhai Vázsonyi Vilmos életéről az otthon, a családi tűzhely érdekes szemzögéből nézve. Lehet, hogy gyakran szeretetteljesen tülöz, de semmiképpen sem nagyit. Mindenekfelett pedig Vázsonyi Vilmosnének sikerült elkerülnie azokat a vonatkozásokat, amelyek könyvét a plajama-memoireok, a „nagy ember papucsban”-féle emlékezések közé nivótlanítanák. Így egy őszintén emberi portait tekint reánk nemcsak a könyv címlapjáról, hanem annak minden oldaláról, amelyeknek intim vonatkozásai csak tökéletesebbé teszik azoknak a történéseknek korhű megvilágítását, amelyek egy forrongó történelmi korszak eseményeinek élére sorolták egy szegény tanítócska gazdag tehetségű fiát.

Vázsonyi Vilmos pályafutásának az ügyvédi irodától a miniszteri bársonyszékig ivelő karrerje ma már egy darab történelem. Annak a régi, feudális tradíciókon felépült Magyarországnak izgalomteli és fordulatos monografiája, amely tulkéson adott lehetőségeket arra, hogy egy kiemelkedő értékű demokrata politikus — államférfiui programot alkotasson a

polgári osztályf megillető jogok és kötelességek általa kihangsúlyozott koncepciójából. Az események tulkésön érték utól a Terezváros dédelgetett képviselőjének igazságait és az a demokrácia, melyet Vázsonyi Vilmos ékesszólása hirdetett Aradon is, éppúgy áldozatául esett a háború által felidézett alsóbbrendű szenvedélyek izzapvulkánjainak, mint a feudálisztikus államrendszer, amely eléggé oktalanul féltette hegemoniáját a polgárságnak a háborúelőtti évtizedekben megnyilatkozott korszerű politikai hitvallomásától. Amikor Vázsonyi Vilmost a miniszteri székbe jelölte ki az uralkodói kegy és a későn-ébredt korszellelem, már egy olyan tevékeny és ideálista lelkesedéssel dolgozó egyéniség sem állíthatta meg a lejtőn lefelé zuhanó történelmi katasztrófát, mint amilyennel Magyarországnak első zsidó valóságos belső titkos tanácsosa megáldatott.

„Az én uram” Vázsonyi Vilmosné élettársának a könyvében megrajzolt képe közel hozza újra hozzánk a nagy demokrata egyéniségét egy családi élet finoman és keresetlen őszinteséggel megrajzolt keresztmetszetében is. S ha nem is adja azokat a markáns kontúrokat, melyek egy történelmi sorsfordulat előterében oly világító fényességgel őrzik Vázsonyi Vilmos politikai egyéniségét a magyar polgárságnak még megirandó igaz történelmi számára, a hűség és segítő feleség könyve megörökíti az embert, aki kedves bonhomióval, ragyogó kedéllyel tudott emberfeletti feladatokat vállalni, mignem keresztülrobogott rajta is a felszabadult erők vak hengere, szétdulva családi tűzhelyét, hazáját és megállítva — hacsak egy időre is — annak a politikai evolúciónak folyamatát, amely a polgári középosztályt kívánta nagygyá és erőssé tenni. Hogy rajta

épülhessen fel az egykori magyar társadalom vasbetonnal szilárdabbnak tervezett oszlop-csarnoka.

— „Tanításul szántam e könyvet, annak a megismertetésére — írja Vázsonyi Vilmosné — hogy a zsenik is tudnak jó családapák lenni. Lehet valaki úgy is nagy a nagyok között, hogy a szive lágy és a lelke részvevő legyen. Azt akarom, hogy ezután a kis könyv után őt se gyűllölje senki és ha ezt elérem, akkor nyugodtan és boldogan megye utána, mert földi küldetésemet ezzel befejeztem. Közös rövid életünk fogyatékos, de hű fotografiája ez a könyv. Nem író irta, hanem olyasvalaki, aki csak úgy tudja visszaadni a tényeket, ahogyan azok valóban megtörténtek. Hogy a szivemen keresztül adom őket, ezt senki sem fogja tőlem rossz néven venni, mert hiszen a szivemben élnek ezek a derűs és szomorú emlékek, amelyek nekem édes-fájdalmasan kedvesek és ezt az érzésemet szeretném beleplántálni mindazokba, akik reá emlékeznek. Mert ő nemcsak tőlem ment el, hanem nagyon sokaktól: egy egész népes táborból, amely most pasztorvesszett nyájként áll a világban. Hány könny maradna elsíratlan, ha ő érne! Hány kétségbeesett szíve szállana megnyugvás, ha az ő szíve még dobogna...?”

Vázsonyi Vilmosné könyve a szerető hives utikalauza lett valóban mindazok számára, akik a rajongásig becsült politikus és férfi eszméinek egykori birodalmát ismerve, közel kívánják férközni emberi életéhez, annak emelkedő és hanyatló stációján keresztül. Így lett ez az izléses kiállítású kötet olyan emlékmű, amely alatt nagy idők nagy halottja pihen. Akinek emlékezetét csak megszüpíti az a futó-rózsza, melyet sírkövére a felejtetni nem tudó asszonyi rajongás font. (J.)

Garázda legények revolveres támadása egy aradi uriaszony ellen

Sulyos botrány a Thököly-
térén — Revolver-löve-
sek a népes piactéren

— Megtámadott uriaszony — A rendőrség előállította a garázda legényeket —

Nem mindennapi botrányos jelenet játszódott le ma délelőtt a Piata Catedralei, volt Thököly-térén. Az incidens hősei egyik aradi közintézmény négy fegyveres alkalmazottja, kik karácsonyutáni hangulatukban, valóságos vadnyugati jelenetet rögtönöztek a Thököly-téri piac kellős közepén. A piac békés hangulatát a kora délelőtti órákban hirtelen revolverlövés, hangos kiáltások zavarták meg és csak a szerencsés körülménynek köszönhető, hogy a revolvergolyók emberéletben nem okoztak kárt. Az eset részleteit alább adjuk:

A szobanforgó négy legény, akiknek nevét a vizsgálat érdekében nem közöljük, ugyilátszik nem tudott belenyugodni abba, hogy a karácsonyi ünnepeknek már vége és zajos „áldomással” akarta megtoldani a szent ünnepek örömeit. Az áldomás a volt Boros Béni-téri „Fekete Bányán”-vendéglőben vette kezdetét, ahol olyan nagy mértékben öntötték magukba a szeszt, hogy még az ő italtól megedződött természetük sem tudott az alkoholnak ellenállni. Nótázni, zajongani kezdtek, majd egyiküknek az az ötlete támadt, hogy ne állapodjanak meg a Fekete Bányánál, hanem keressenek fel valami másik kocsmát is, addig legalább kiszélelték kissé a fejük.

El is hagyták a vendéglőt, amikor azonban az uccán voltak, vették észre, hogy a talaj talán az ital következtében nem is olyan szilárd a talpuk alatt, mint azt eleinte hitték. Közalkalmazotti minőségükben szégyelték düllöngélve menni, megállították egy az állomás felé haladó konflist és felszólították, hogy vigye őket a Minorita-palotához.

Amikor a négy ember a konflissal a Minorita-palotához ért, elhatározta, hogy egy Str. Russu Síránál, volt Aulich Lajos-uccai kis-kocsmában folytatják a mulatozást.

Nemsokára megérkeztek a Central-mozgó közelében levő kocsmához. Itt hárman leszálltak a kocsiból és nagy lármával tanakodni kezdtek, hogy bemenjenek-e a kocsmába, vagy sem. A negyedik legény, akin ugyilátszik a legnagyobb mértékben urrá lett az ital, sehogy sem akarta elhagyni a konflist, elhívott végül terpeszkedett az ülésen, előkapta revolverét, célbavette a konfli fedelét és többször a magasba lött. Összesen négy lövést adott le és a lövöldözés zajára nagy tömeg gyűlt össze a konfliskocsi körül. A hatástól ugyilátszik a duhaj legények is megijedtek, lemondtak a további kocsmázásról és megparancsolták a konflissnak, hogy vigye őket tovább. Amikor azonban nagy lármával a Thököly-tér sarkához értek, szembetalálkoztak egy hivatalbeli alkalmazottjával, aki csendre in-

tette őket és rájukparancsolt, hogy menjenek haza. A négy ittas fiatalember ekkor otthagya a konflist s anélkül, hogy a hosszú menetért valamit is fizettek volna és nagy kiáltozással át akartak menni a Thököly-térre.

Ugyanekkor Preisz Gyula Calea Saguna, volt Varjassy-uccai fűszerkereskedő felesége a piacról hazafelé igyekezett, amikor összetalálkozott a részeg legényekkel.

Az uriaszony látta, hogy ittas emberekkel van dolga és ki akarta őket kerülni, az egyik legény azonban elébe állott és eddig még ki nem derített okból, valószínűleg azonban részegségében ráfogta revolverét. Preiszné ajkán megfogott a szó, de nem mert menekülni, mert félt, hogy az ittas ember utána lö. A legény a következő percben már meg is rántotta a revolvere ravaszát. Csodálatos véletlenből kifolyólag ugyanabban a percben, amikor a revolver elsült, a legény egyik társa féltrájtotta társának a kezét és így a lövés nem talált. Preisznét azonban annyira megviselte az izgalom, hogy ájultan esett össze és kocsin szállí-

»A politikai foglyok sanyargatása sötét árnyéket vet az illető kormányra«

A budapesti Pen Club érdekes kiáltványa a világ valamennyi kormányához

Budapestről jelentik: A budapesti Pen Club a világ valamennyi kormányához rendkívül érdekes kiáltványt intézett, melynek szövege a következő:

„Mi, alulírott tagjai és tiszteletbeli tagjai a Pen nevezetű politikamentes írók világszövetségének, mely harmincöt különböző nemzetből négyezer író képvisel, a következőkre hívjuk fel valamennyi ország kormányának figyelmét. Időről-időre megdöbbentő hírek terjednek el világszerte azokról a sanyargatásokról, amelyeket egyes államokban politikai vagy vallásielekezeti okokból börtönbe került embereknek kell elszenvedniök. Ezek a sa-

Minék szedjen...?
Minék adjon
gyermekének
csukamajolajat?

ezt a kellemetlen és emésztésetlen orvosságot?

AZ

ELIXIR PANGADUINE,

amely a legjobb tokhal máj kivonatból készül, jóízű és a csukamajolaj minden előnyével rendelkezik és négyszer olyan erős, mint az.

A csukamajolaj minden hatásával rendelkezik, sőt négyszer olyan hatékony

Kapható: gyógyszerárakban és drogeriákban.

tották haza. A garázda ember ezután még több lövést adott le és csak az egyre növekvő tömeg láttára hagyott alább harcias hangulata. Végül is a négy ember, amikor a tömeg fenyegető közhangulatát látta, meg akart szökni. A rendőrszem azonban előállította és a rendőrségre kísérték őket.

A sulyos incidensen átesett uriaszony férje, Preisz Gyula kereskedő bünvádi feljelentést tett a rendőrségen a támadók ellen. A részeg emberek közül hármat őrizetbe vettek és a mulatnivágyó közalkalmazottaknak előreláthatólag állásába kerül a kalandos ünneputáni mulatozás.

Aradi ügyvéd érdekes feljelentése egy aradmegyei jegyző ellen

Miniszteri ren-
delet, amelyet

senki sem tartott be — A jegyzőket eltiltották a közokiratok kiállításától —

Érdekes feljelentés érkezett ma az aradi ügyvédi kamarához, a megyei prefekturára, valamint az illetékes szolgabírói hivatalhoz. A feljelentést Vadasz Ármánd dr. aradi ügyvéd adta be egy aradmegyei körjegyző ellen és a feljelentésnek előzménye az a belügyminiszteri rendelet, amelyet Argetoianu belügyminiszter október 6-án küldött ki az illetékes közigazgatási hatóságoknak. A rendelet az erdélyi ügyvédi kamarák előzetes memoranduma alapján látott napvilágot és ebben a memorandumban a kamarák rámutattak arra, hogy a jegyzők és körjegyzők hivatalos minőségükben, különböző szerződéseket és hivatalos jelleggel bíró okmányokat állítanak ki. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási törvény a jegyzőket minden ilyenmű funkciótól eltiltotta, ezeknek az iratoknak az elkészítését kizárólag ügyvédek és körjegyzők hatáskörébe utalta át, a belügyminiszter a kamarák intervéntéjára, ez év október 6-án kiadott rendeletével, ezeknek az okmányoknak elkészítését eltiltotta a jegyzőknek. A rendelet életbelépte-

tése után azonban a helyzetben semmiféle változás sem állott be, mert különösen a községi lakosság okmányainak elkészítése céljából nem ügyvédhez, hanem a község jegyzőjéhez fordult. Eddigél az ügyvédek részéről nem is történt felszólítás, hogy a közigazgatási hatóságok a gyakorlatban is alkalmazzák a belügyminiszter tiltó rendeletét.

A ma beérkezett feljelentés adatai szerint az ügyben szereplő községi jegyző, dacára annak, hogy a községben ügyvéd is van, a belügyminiszteri rendelet ellenére, hivatalosan foglalkozott okmány jellegű iratok kiállításával. Mivel a mai viszonyok mellett a jegyzőnek ez a ténykedése sulyos anyagi veszteséget jelent az ügyvédi karnak, Vadasz dr. feljelentése alapján az ügyvédi kamara átiratban kérte meg az illetékes közigazgatási hatóságokat, amelyben kérte, hogy a miniszteri rendelet alapján és a gyakorlati ügyvédek érdekeit szemelőtt tartásával, tiltsák el a jegyzőket olyan természetű ténykedéstől, amely már nem tartozik ügykörükbe.

A miniszterelnökségi állam- titkárt külügyi alminiszterré nevezték ki

A miniszterelnökségi sajtóosztályt a külügyminiszteriumba helyezték át.

Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség sajtóosztályát az új költségvetés takarékosági okokból tudvalevőleg a külügyminiszteriumba helyezte át január elsejétől kezdődőleg. Ezzel kapcsolatban Károly király tegnap egy dekrétumot írt alá, amely Pangal címzetes miniszterelnökségi államtitkárt a külügyminiszteriumhoz tényleges alminiszterré nevezi ki.

M A L E K megmenti Európát

és ezzel Önnek olyan szórakoztató szilveszteri mulatságot szerez, hogy a jövő karácsonyig sem felejtí el.

Mie őtt ezt a képet megnézné, hozza rendbe nevelőidegeit.

10 lejért nagyon szép szerencsét hozó griliás malacok Mibályi cakrászdában kaphatók

Strada Eminescu 2.
Fehér Kereszt szál-
lodával szemben.

Szeretet a háboruban

Comsa Gergely dr. görög keleti püspök újvi pásztorlevele

Most jelent meg Comsa Gergely dr. aradi görög keleti püspök újvi pásztorlevele, amelyet 1932 január elsejével keltezett. A pásztorlevelet a püspök a klérus tagjaihoz, valamint az aradmegyei hívőkhöz intézi. A püspöki szózat vezérmotívuma az anyai szeretet, a gondos nevelés szükségessége. A pásztorlevél annak szükségességét hangoztatja, hogy az eljövendő években a világnak egy felkészült és egészséges generációra van szüksége, mely nem retten meg az eléje táruló nehézségektől, de felveszi a harcot, a küzdelmet azokkal.

— Az 1918-ik év elején — kezdődik a pásztorlevél — amikor még javában folyt a világháború, a fronton egy említésreméltó esemény történt. Háromezer méter magasságban folyt a harc egy angol és egy német pilóta között, mindkettőjük élete egy hajszálon függött, mert ha csak egy golyó is veszélyes helyen találja el a gépet, menthetetlenül lezuhannak. A legelkeseredettebb tüzharc közepette egyszerre elromlott a német gépfegyvere és az angolnak most módjában állott volna, hogy egyetlen lövéssel megsemmisítse ellenfelét. Azonban ezt nem tette meg és jelt adott arra, hogy a harcot hagyja abba, mivel nem küzdhet egy olyan ellenféllel, aki nem védheti meg magát. Az angol repülő le is szállt az angol táborba és a német pilóta megmenekült. Mily szép tett volt ez! Mennyire férfias és egyben keresztényi is! Az angol katona valóban sok dicséretet érdemel. Tiszteletünk és csodálatunkat azonban talán nem is annyira az angol katonának küldjük, hanem minden megbecsülésünk egy angol falu felé száll, ahol ennek a katonának az édesanyja élt, aki lelkéből lelket és szeretetéből szeretetet tudott adni fiának.

— Akkor, amikor mindannyiatoknak boldog újévet kívánok — folytatódik a pásztorlevél — annak a mély meggyőződésnek adok kifejezést, hogy nem veheti kezdetét új keresztény élet csak akkor, ha annak megteremtésében egyaránt működnek közre az anyák és azoknak fia, akiknek életük tisztaságával meg kell mutatniuk be kell bizonyítaniuk, hogy méltók édesanyjukhoz. Sokan azt hiszik, hogy az életben a szerencse, a barátság, a magas összeköttetések, a gazdagság játszanak döntő szerepet. Mindezek ellenére az ember élete szoros összefüggésben van a jó neveléssel, a melyben csak a szülői ház, az édesanya részvételét. Tanulj sok bölcs és érdemes dolgot tanulhatunk, de a nevelést csak egy bizonyos korban kaphatjuk és azt soha sem lehet pótolni. Éppen azért az új évnek e jelentős napján arra figyelmeztetem a szülőket, hogy Isten hitében és félelmében neveljék gyermekeiket. Akkor, amikor az Isten félelmében és az emberek igaz szeretetében nevelt gyermekeink lesznek, akkor virrad fel a jobb és nyugodtabb idők hajnala. Akkor nem fognak az ifjak a jelenlegi fiatalság sorsára jutni, amely arról panaszkodik, hogy nem bírja elviselni az élet ridegségét. Egy jól nevelt ifju tudni fogja, hogy a bajok csak mulandók és hogy az ember élete örök, ez az ifju nemesak a felhőket, de a remények kék egét is látni fogja.

Miután Gergely püspök ismételt arra világít rá, hogy a jelenlegi bajokból a kivezető út a szülők és az Isten szellemében nevelt ifjak kezében van letéve, áldással és imával fejezi be 1932-ik évi pásztorlevelét.

Temesvárra helyezik a kolozsvári Operát

Az érdeklődés hiánya miatt nem tud Kolozsváron maradni. 1932. őszén történik az átköltözés

Az a tendencia, amely Temesvárnak a többi erdélyi városokkal szembeni erős pártolásában és felkarolásában nyilvánul meg, most ismét egy érdekes és nagyjelentőségű tervet eredményezett. Ez a terv, amely már a megvalósulás stádiumában van, minden egyéb szemponttól eltekintve, elsősorban anyagi okokban leli magyarázatát. Arról van ugyanis szó, hogy a nagyhirű kolozsvári opera színhelyét Temesvárra helyezik át, minthogy Kolozsváron az érdeklődés hiánya miatt nem tud megmaradni.

Mavrodí színészeti vezérigazgató, a hírek szerint ugyanis arra a belátásra jutott, hogy sem a kolozsvári opera, sem a kolozsvári nemzeti színház nem maradhat többé állandóan Kolozsváron, mert a látogatók kis száma nem biztosítja a színházak fennmaradását. Mavrodí úgy határozott, hogy a jövő év, vagyis 1932. elejétől kezdve a kolozsvári Nemzeti Színház minden héten csak egy prózai előadást tart, míg az Opera minden hónap három utolsó napján a Bánság fővárosában vendégszerepel. A többi idő egészen május elsejéig az

Opera és a Nemzeti Színház által lekötött napokat kivéve, a Magyar Színház rendelkezésére áll. Mindez azonban nem meríti ki Mavrodí vezérigazgató szanálási programját. 1932. őszén, vagyis az új színházi idény megnyitására igen érdekes változások állanak be ugyanis a temesvári színházi programmban. Október elsejétől kezdve a kolozsvári Opera díszleteivel együtt egy esztendőre Temesvárra költözik át. Itt lesz a székhelye és innen fog a társulat kisebb-nagyobb tartamu vendégszereplésekre Nagyváradra, Aradra és Kolozsvárra utazni. Ez esetben az Opera Temesvárra kapja 19—20 millió lejes szubvencióját, ezenkívül azonban a város még legalább fél millió lejes segítyt kell, hogy az Operának adjon, amint azt Kolozsvár is megtette.

Az Opera áthelyezése Aradra nézve azzal az előnnyel jár, hogy az Opera süröbben és hosszabb időtartamon keresztül vendégszerepelhet Aradon. Kérdés azonban, hogy a válság minden művészetre kiható súlya Temesváron nem-e ugyanazzal a hatással lesz-e az Opera működésére, mint Kolozsváron.

A japán csapatok ismét támadásba kezdtek

Repülők bombázták a kínai csapatokat — Elfoglalták Pansan városát a kínaiaktól

Tokióból jelentik: A reggeli órákban japán repülőgépek Pansan mellett bombáznunk kezdtek a kínai csapatokat. Ezek gépfegyver és ágyútűzzel válaszoltak. Végül is a kínaiak kénytelenek voltak visszavonulni, úgy, hogy

Pansan várost bevette egy japán osztag. A tokiói kormány rendeletére újabb csapatokat indítanak Mandzsuriába, így tehát a mandzsuriai helyzet Japán magatartása következtében ismét fenyegető szintre került.

Szilveszterre

a legfinomabb bel- és külföldi italok, pezsgők, csemege-árak, déli-gümölcsök, conservék, sajtok

Jakubovits József csemegeüzletében

kaphatók a vá osházával sz mben. Ugyanitt a legfinomabb tea-vaj kapható. — Nagy választék újvi griliás malacokban!

1 liter jó hegyaljai bor 10 lej!

Egyben a legboldogabb üjsztondót kívánja kedves vevőközönségének, jóbarátainak Jakubovits József csemege-kereskedő

Egy folyamiskolai növendék önvédelemből lelőtt három munkást

A katonai hatóságok letartóztatásba helyezték

Bucurestiből jelentik: Súlyos kimenetelű fegyveres merénylet történt ma este Bucurestiben az Oltenitei-uton. Körülbelül 8 óra tájban három ittas állapotban levő ember: Chirculescu Demeter, Tamase Péter és Marinescu Vazul, mindhárman az „Acetilena”-gyár munkásai, megtámadták az arra békésen haladó Dumitru Sama folyamiskolai növendéket, valamint annak fivérét. Constantint, az egyik jasi-i pénzüntézet tisztviselőjét. A részeg munkások nadrágszíjakkal és botokkal ütlegelni kezdték a két testvért, akik közül a folyamiskolai növendék erre előkapta revolverét és azzal támadói közé lött. A golyók mindhármukat súlyosan megsebesítették. A lövöldözések zajára egy katonai járőr sietett a helyszínre, akik telefonáltak a mentőkért és a három munkást a Brancovenesc-kórházba szállították. Ugyancsak kórházba kellett szállítani a jasi-i tisztviselőt is, akinek a verekedés közben a fejét bezúzták. A

lövöldöző diákokat a katonai parancsnokságra kísérték, ahol kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy fegyverét önvédelemből használta. A hatóságok előzetes letartóztatásba helyezték.

Törökország fegyverkezik

A Skoda-művek nagyarányú fegyverszállítása Törökország részére.

Constantináól jelentik: A constantai kikötőbe ma tranzit áruként Csehszlovákiából Törökország részére 260 tonna fegyver érkezett. A fegyverszállítmányt, amelyet a Skoda-műveknél rendelt meg Törökország, már az esti órákban a „Galilean” német gőzösön tovább szállították a constantai kikötőből Konstantinápoly felé. Rövidesen újabb szállítmányt küldenek a Skoda-művek Törökország részére.

Ma este: Pillangó (operette)

Neményi Lili, Tompa Béla, Putnik Bálint, Se meczy Mihály fellépése!

Csütörtök éjjel: nagy K A B A R É - E S T.

A vádtanács is megerősítette a páncélszekrényt fosztogató uriaszony letartóztatását

Azzal védekezett, hogy örökségéből vett el 50.000 lejt.

Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott a vizsgálóbíró által előzetes letartóztatásba helyezett Schusztér Mária ügyével, aki, mint ismeretes, egyik aradi rokonát károsította meg, a feljelentés adatai szerint, mintegy 150.000 lejjel. Kihallgatása alkalmával Schusztér Mária azzal védekezett, hogy rokonai felhatalmazták őt arra, hogy a páncélszekrényből tetszés szerinti összegeket vegyen ki, különben is nem egészen 50.000 lej az az összeg, amelyet ilyen módon rokonai tudtán kívül magához vett. Különben is arról volt szó, hogy a rokonok őt teszik meg általános örökösnek s így a pénzt mint az örökség folytán őt megillető tulajdonát vette el. A vádtanács azonban a védekezését nem fogadta el és a vizsgálóbíró letartóztatási végzését megerősítette.

Kétmillió lejt sikkasztottak a tantestületek hitelintézeténél

Junian volt miniszter hamisított névjegyével kölcsönöket vettek fel

Bucurestiből jelentik: Nagyarányú csalást lepleztek le a bucuresti-i Casa de Credit a Corpului Didactic (Tantestületek hitelintézete) című banknál. Mint megállapították, egy hat tagból álló társaság élt vissza a bank bizalmával. Junian volt igazságügyminiszter hamisított névjegyével operáltak és hamis aláírásokra kölcsönöket utaltak ki, amiket a társaság tagjai vettek fel. Bonokat is hamisítottak és számos fővárosi cégnél a tanítók számára kiutalt különböző cikkeket ezekkel felvették és a maguk részére elszállították. Az eddigi vizsgálat kétmillió lejt kárt állapított meg. A nyomozás érdekében a társaság névsorát egyelőre nem adták ki.

A késő éjjeli órákban Bucurestiből érkező telefonjelentés a leleplezett bonhamisító bandáról még a következőket jelenti:

A bucuresti-i sziguranca egész napon keresztül folytatta az ügyben a nyomozást és ennek során még azt is sikerült megállapítania, hogy a hat tagú társaság a fentiekben kívül vasuti bérletjegyeket, továbbá 50 százalékos kedvezményű jegyeket is hamisított. A sziguranca detektívjei egyébként ma házkutatást tartottak az összes őrizetben lévő gyanúsítottaknál és ennek során többszáz félfára vasuti igazolványt találtak, amelyeket lefoglaltak és azonnal a sziguranca alá szállították. A hamisító társaság egy joghallgatóból, egy tanítóból és négy köztisztviselőből áll. A hamisítottok tisztelemek teljes tisztázása végett egész éjszakán keresztül folyik a vizsgálat és az ügy egy-két napon belül már valószínűleg tisztázva is lesz.

OLYAN GYÖNGÉDEN FELFRISÍT, EZ EGY OLYAN TISZTA ÉS FINOM SZAPPAN, HOGY AZ ANYAK TELJES BIZALOMMAL HASZNÁLJÁK GYERMEKEIK RÉSZÉRE. Illata lágy és kellemes. . .

Legyen válogatós, de maradjon gazdaságos... A Cadum szappan

ezt megengedi.

Ha Ön gondot fordít az arcszínére legyen válogatós a szappan kiválasztásánál. De ne költsön többet erre, mint amennyi feltétlen szükséges. A Cadum szappan megengedi Önnek, hogy válogatós legyen és mégis takarékos maradjon. Elvitathatatlan kitűnő minősége dacára a mérsékelt árát csak tömeges gyártással és a nagy fogyasztással lehetett elérni. Milliós kényesigényű személy van vele megelégedve. Tegyen Ön is próbát!

Cadum az arcszínét gyöngéden felfrissíti, ez egy olyan tiszta és finom szappan, hogy az anyák teljes bizalommal használják gyermekeik részére. Illata lágy és kellemes. . .

Kemény és tartósságánál fogva a Cadum rendkívül gazdaságos. Egy gondos szárítás minden csepp nedvességtől mentesítette.

A gyártása annyira modern és higiénikus, hogy senki mástól érintve nem lesz az Ön kezén kívül.

Egy szilárd szappan, melynek utolsó részecskéje is használható.

Cadum szappan

Rejtélyes gyilkossági kísérlet

Revolverlövés az éjszakában — Lelőttek egy siklósi gazdálkodót — A lövés Borosjenőn háluról érte az áldozatot, aki mellett egy revolvert találtak —

Rejtélyes tragédia tartja izgalomban Borosjenő és Siklós lakosságát. A tragédiát annál titokzatosabbá teszi az a körülmény, hogy annak áldozata még mindig eszméletlen állapotban van és ennek következtében a hatóságok még nem tudták kihallgatni. A rejtélyes esetről egyébként az alábbi részletes tudósításunk számol be:

A késő esti órákban Borosjenő főuccájának lakosai lövés zajára lettek figyelmesek. A dörrenést sikoly követte, majd pedig tompa zuhanás és fájdalmas nyögés hallatszott. A falusi lakosok, akiknek jórésze ekkor már nyugalomba tért, megdöbbenve és megrémülve figyeltek fel a lövés okozta zajra.

Amikor kiértek az uccára, megdöbbenve látták, hogy az uttest közepén vértócsában egy középkorú ember fekszik és hátából még mindig patakzik a vér. Közelebb jöttek és észrevették, hogy a sebesült mellett revolver hever

a földön, úgy, hogy az első pillanatban öngyilkosságra gondoltak. A megrémült emberek fellármázták a községet, a sebesültet igyekeztek segélyben részesíteni és csakhamar beállították a borosjenői közkórházba, ahol ápolás alá vették.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a lövés a sebesültet hátulról érte és hogy a golyó a jobb hátsó lapockán hatolt be testébe. Az esetről azonnal értesítették a helybéli csendőrséget, amely alapos vizsgálatot vezetett be az ügyben.

Mint az iratokból kiderült, a sebesült Onita Avram siklósi gazdálkodóval azonos. A vizsgálat eddigi adatai szerint Onita az egyik borosjenői kocsiban töltötte az estét és itas állapotban ment hazafelé. Ekkor érte a tragédia. Az orvosoknak az a véleménye, hogy gyilkossági kísérlet történt és az eddig megismeretlen tettesek esetleg készakarva hagyták a tett színhelyén a revolvert, hogy azt a gyanút keltsék, mintha öngyilkosság történt volna. Az öngyilkosság kísérletét zárja ki az a körülmény is, hogy a golyó hátulról furódott Onita Avram testébe.

Onita Avramot egyébként ma megoperálták és valószínű, hogy a sebesült gazdálkodó felépül. A rejtély felderítése természetesen Onita Avram vallomásától függ elsősorban, akit, amiért állapota megengedi, ki fognak hallgatni. A csendőrség addig is teljes apparátussal folytatja a nyomozást annak kiderítésére, hogy ki volt haragban Onita Avrammal és hogy kinek állhatott esetleg érdekében a siklósi gazdálkodó elpusztítása.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Premier. GENTE ALEGRE. Paramount énekes vígjáték, Rosita Moreno-val, a legszobbb filmszínésznővel a cinszerepben.

SELECT MOZGÓ: Repriz. MONTECARLO. Arad közönsége kívánsága teljesül, amikor ismét műsorra kerül ez a szenzációs filmoperett. Főszerepekben: Jeanette MacDonald, Jack Buchanan.

Minden jó, ha a vége jó!

A Paramount-gyár, hagyományaihoz hiven, Aradon is méltón akarja befejezni az évet és elkezdni az új esztendő. Elküldte az elmúlt szezon legsikerültebb, németül beszélő énekes vígjátékát, a

BOBY, NE HAZUDJ!

című slágerképet, mely eddigi diadalutján újra fényes bizonyítékát nyújtotta, hogy mindenütt és mindenkor a PARAMOUNT vezet.

Jenny Jugo, Oscar Karlweiss, Halmay Tibor és A. v. Schlettow a főszerepekben.

H I R E K

Az utolsó magyar koronázás

Egy király, aki őseiért szenvedett meg.

Az ügyük javában bőmböltek odakint a véröntözött csatamezőkön, midőn 1916. december 30-án megkoronázták az utolsó magyar királyt. Tizenöt esztendő dióbörgött el azóta az idő taposó-szekerén, amióta IV. Károly király fejére tették Szent István koronáját. Azóta gazdátlanul, rideg magányosságban áll a magyar Szent Korona, melyen misztikusan csillog a félfoldra dőlt kereszt. Ennek a ferde keresztnek árnyéka baljóslatu babonás léggörcs teremtett századok folyamán a magyar korona körül és az utolsó magyar király szerencsétlen sorsát is önkéntelenül ennek tulajdonítja a legenda. Nagyon sok derűs és misztikus magyarázata is van annak, hogy mikor és miért görbült el Szent István koronáján a kereszt. De az a hipotézis nem helyt álló, hogy a magyar korona keresztje eredetileg is ferde lett volna, mert egyetlen más európai uralkodó koronáján sem ferde a kereszt. Az ugyancsak II. Szilveszter pápa által adományozott lengyel koronán sem görbe a kereszt. Így keletkezhetett azután az a misztifikáció, amely szerencsétlenséget tulajdonít a magyar korona elhajlott keresztjének.

IV. Károly magyar királynak nem volt része a háború véres szellemének felidézésében, ő mindent elkövetett, hogy a béke helyreálljon a gyűlölködő ellentétek között. A történelem több példája szerint, Károly király őseinek vétkéért ártatlanul szenvedett... Nem is teljesen két évi boldogtalan uralkodás után a trónvesztés és száműzetés keserű kenyere lett a sorsa, majd hazátlan bolyongásában, fiatalon érte utól a halál. Így végződött az utolsó magyar király élete a Szent Korona elgörbült keresztjének árnyékában.

December 30-ának ma semmi jelentősége sincs Magyarországon sem. Mégis történelmi évforduló az, a ferde keresztű árva magyar koronának szomorú ünnepe. P. L.

— **IDŐPROGNÓZIS.** A hőmérséklet fokozatos süllyedése, lecsapódások, eső, esetleg havas eső és nyugati léghéramlás várható.

— **Világbékekongresszus Bécsben.** Bécsből jelentik: A Nemzetközi Béke Hivatal igazgató bizottsága elhatározta, hogy az 1932-ik év szeptember 5—9-ike között megrendezendő 29-ik világbékekongresszust Bécsben tartják meg.

— **Esterházy Pál herceg magas egyházi kitüntetés.** Budapestről jelentik: Esterházy Pál herceget XI. Pius pápa magas egyházi kitüntetésben részesítette. A pápa Esterházy herceget a katolikus egyház iránti érdemeiért a nagy Szent Gergely-rend polgári osztályának nagykeresztés lovagiává nevezte ki.

— **Román képzőművészeti kiállítást rendeznek Budapesten.** Budapestről jelentik: Mikola András festőművész, a nagybányai festőiskola országos hírnevű vezetője, megbízást kapott a budapesti Országos Magyar Képzőművészeti Társulattól, olyan nagyszabású kiállítás megrendezésére, amely reprezentatív bemutatná a román képzőművészet teremtésének színe-javát. A tárlatot a budapesti román követség teljes erkölcsi támogatása mellett, az 1932. év tavaszán rendeznék meg a jelek szerint Budapesten és aziránt román-magyar részről egyaránt, máris igen nagy érdeklődés mutatkozik.

Deákoknak kedvezményes vizumot hoz
Sándor Ferenc vizumirodája.

— **Pénzhamisító műhely a temetőben.** Kölnből jelentik: A kölni rendőrhatalóságok az északi temetőben egy pénzhamisító műhelyt fedeztek fel. A rendőrség egy 36 éves kádárt és egy 33 éves napszámot letartóztatott. A pénzhamisító műhely teljes berendezését, valamint hét darab hamisított önmárkást lefoglaltak.

Egy millió lej értékű ékszer raboltak el egy kereskedőtől

Fényes nappal raboltak ki két lakást Brailában — A rendőrség az egész városban razziákat tart a rablók kézrekerítésére

Brailából jelentik: Vakmerő ékszerablás tartja izgalomban Braila városát. A délelőtti órákban rablók hatoltak be Oprea Dima kereskedő Str. Rada Campiniu 30-ik szám alatti lakásába és azt teljesen kifosztották. Mint megállapítást nyert, a rablók álkulccsal nyitották fel a lezárt ajtót és a kereskedő családjának távollétében nagyértékű ékszereket, szőrméket és pénzt vittek magukkal.

Ugyancsak a délelőtti órákban egy másik be-

törés is történt. Mint a vizsgálat megállapította, ugyanaz a rablóbanda kifosztotta Rotenberg Fülöp Str. Cetatii lakost is, akinek lakásából 1 millió lej értékű ékszer raboltak el. A vakmerő tettesek itt is az első betöréshez hasonló módon operáltak és a rendőrségnek ebből sikerült megállapítani, hogy mindkét betörést ugyanazon banda tagjai követették el. Az éjszaki órákban az egész város területén razziát tartottak, azonban ezidőig még nem sikerült a rablók nyomára akadni.

Matuska megmenekült a bitófától

Az osztrák hatóságok csak abban az esetben adják ki Magyarországnak, ha nem ítélik halálra — Németország kéréime, a kiadásra vonatkozólag, tárgytalan

Budapestről jelentik: Az osztrák igazságügyminiszterium értesítette a potsdami ügyészséget, hogy Matuska felett először az osztrák bíróság mond ítéletet, majd amikor leülte büntetését, kiadják Magyarországnak, azonban

csak azzal a feltétellel, hogy nem ítélik halálra. Így tehát, tekintve, hogy Matuska nem igen szabadul többet a magyar börtönökből, Németországnak Matuskára vonatkozó kiadási igényei tárgytalanok.

— **UJÉVI AJÁNDÉKUNK,** az Aradi Köz-

löny izléses kiállítású, modern előjegyzési naptára iránt növekedő érdeklődésre való tekintettel közöljük, hogy előfizetőink számára kivétel nélkül mindenkinek biztosítottunk egy-egy praktikus előjegyzési naptárt. Mindazon híveink és barátaink tehát, akik előfizetőink népes táborához tartoznak, az új esztendő első napjaiban kézhez kapják az Aradi Közlöny ajándékát. Azok tehát, akik megszerezni kívánják maguknak modern asztali naptárunkat, de nem előfizetőink, már most jelentkezzenek kiadóhivatalaink előfizetési osztályainál, hogy minden fennakadás nélkül az újév első napjain kezeikhez vehessék az előfizetőinknek biztosított előjegyzési naptárt. Mert a későbbi jelentkezők címére — amennyiben naptárkészletünk elfogyott — nem áll majd módunkban az előfizetőink számára biztosított előjegyzési naptárt megküldeni. A jelentkezők számára való tekintettel — sajnos — semmilyen más esetben kivételt nem tehetünk.

— **Havonként lehet fizetni a telefondíjakat.** Az amerikai telefonszolgálat bucuresti-i központja elhatározta, hogy könnyítés céljából a jövő év januárjától kezdődőleg lehetővé teszi azt, hogy azok a telefonelőfizetők, akik azt akarják és kérelmezik, a telefonelőfizetési díjakat havonta előre fizethessék, legkésőbb a hó 10-ig bezárólag. Erre nézve rövidesen hivatalos hirdetés is fog megjelenni.

Nem kell értenie

az árut, ha megbízható cégnél vásárolja, amilyen a

RUTTKAY & BOTYE cég.

— **Sixtus herceg szaharai expedícióra indul.** Tunisból jelentik: Sixtus Bourbon herceg, aki több-magával szaharai expedícióra indult, ma repülőgépen Tunisba érkezett.

— **A kigyulladt kávéházban bennégett a kávé egész családjával.** Berlinből jelentik: A filburgi Rolleins kávéház az éjszaka kigyulladt, s mivel a tűzoltók képtelenek voltak az égő épületbe behatolni, a kávéház felelőse és két gyermeke, akiket álmukban ért a tűzvész, bennégték. A kávéháztulajdonos családja súlyos égési sebeket szenvedett.

— **Felborult egy tüzoltóautó — két halott.** Regensburgból jelentik: A tüzoltóság teherautója próbauton volt és amikor Abbach felől hazafelé közeledett, a kocsit lezuhant egy nyolcméteres töltésről. Két tüzoltó nyomban meghalt, egy pedig súlyosan megsebesült.

— **Pop Cicio István volt miniszter** annak közlésére kért fel bennünket, hogy mai számunkban leközölt levelével kapcsolatban megjelent cikk magánforrásból eredő információkon alapszik. Az eseményekre vonatkozólag kötelezőnek tartja magára nézve a legteljesebb titoktartást.

Új rendszer a dohányárak kiosztásánál

Az aradi postafőnökség átadja a kiosztásra vonatkozó megbízatását

Mint ismeretes, eddig a P. T. T. (Posta, táviró, telefon) mellékes megbízatásai közé tartozott, hogy a dohányárakat, okmány- és más illetékbélyegeket, továbbá a képeslevelezőlapokat és váltókat szétossza a vidék dohánytözsdei között. Tekintettel arra, hogy az ezekből az árakból származó jövedelem az utóbbi években jelentékenyen megcsappant, úgy határoztak, hogy a szétosztás feladatát elveszik a postától, kommercializálják, illetve egy magánvállalatnak adják át.

A dohányárak és a szóbanforgó többi dohánytözsdei árak szétosztásának jogát a DISCOM vállalat kapta meg, amely tudvalevőleg a fizetésképtelen Marmorosch, Blank & Co. érdekeltségébe tartozik és amely már meg is kezdte működését. A Casa Autonoma a Monopolurilor Statului (Állami Monopoliumok Autonóm Intézménye) úgy rendelkezett, hogy a postahivataloknak 1932. január 1. és 5. közötti időtartam alatt, minden számadást, jegyzőkönyvet, ami a dohányárak megyei szétosztására vonatkozik, át kell adniok a DISCOM vezetőségének. Mint értesülünk, az aradi postafőnökség az elszámolást már jórésztben elkészítette és így a rendeletben előírt határidőre teljes mértékben likvidálni tudja a DISCOM-mal szemben még fennálló függő kérdéseket.

— **A valutavásárlás szélhámosa.** Budapestről jelentik: Az utóbbi időben több följelentés érkezett a budapesti főkapitányságra, amelyben arról van szó, hogy egy rendkívül ügyes szélhámos megkárosítja a Nemzeti Bankban megjelenő, külföldre utazni szándékozókot, akik utleveleikre valutát akarnak vásárolni. Egy hajadonfótt, kiskabátban járó egyén befurakszik a sokaságba és miután kiszemelte áldozatát, odalép az illetőhöz és elkéri utlevelét és a pengőt, amelyen valutát akart vásárolni, azzal, hogy majd beváltja a pénzt s ezzel azután eltűnik. Körültekintő nyomozás után sikerült ma letartóztatni az ügyes szélhámost Kóbor Klein Imre nevű egyén személyében, aki bevallotta, hogy husz esetben követett el ilyen szélhámoságot.

— **Sorozatos szerencsétlenség egy vasuti átjárónál.** Milanoból jelentik: Mantua közelében a vasuti átjárónál immár gyors egymásutánban a második súlyos katasztrófa történik. A karácsonyi ünnepek alatt egy személyvonat elütött egy személyautót, amelynek négy utasát megölte. Most a sorompó óre ismét elfelejtette leereszteni a sorompót és egy vonat egy hatalmas turakocsit, amelyben nyolcan ültek, elgázolt. A kocsit utasai közül három meghalt, öt súlyosan megsebesült.

Rablótámadás egy ciszterna-vonat ellen

Vasdorongokkal akartak kisiklatni egy személyvonatot.

Bucurestiből jelentik: A constantai vonalon levő Palas és Medea állomások között álarcos rablók megtámadták egy 35 ciszternából álló petrolumvonatot, hogy a szállítmányt kirabolják. A rablók puskatűzzel zudítottak a vonatra, amelynek személyzete viszonzta a tüzelést és a rablókat elűzte.

Ugyancsak merényletet követtek el a lasi-vasúti vonalon is, ahol vasdorongokat helyeztek el a sínekre, ahol haladó személyvonatot kisiklassák. A merénylők részben el is érték céljukat, amennyiben a vonat néhány kocsi kisiklott, de az utasokat nem tudták kifosztani, miután a vonaton utazott csendőrök puskatűzzel elriasztották a közeli bokrokban elrejtőzött rablókat, akik közül hármat megsebesítettek.

— **Hajótörést szenvedett egy finn gőzös.** Helsinkiből jelentik: Helsinkinél ma délután zátonyra futott az Orion nevű finn gőzös, amely Rouenből érkezett oda. A zátonyra futott gőzös legénysége 10 tagjának és egy asszonynak sikerült partra jutniok. A legénység többi kilenc tagja, köztük a kapitány és két kormányos, egy mentőcsónakba szálltak. A mentőcsónaknak azonban, amelynek magának is öt tagu legénysége volt, azóta teljesen nyoma veszett.

— **Szivenszurta a sógorát.** Debrecenből jelentik: Berettyóújfaluban Ajtai Lajos és sógora, Balogh László munkás összeszólkoltak. A veszekedés hevében Ajtai megakartá ütni sógorát, aki erre egy nála lévő késsel Ajtai felé szurt, akit éppen szíven talált. A szerencsétlen ember azonnal kiszendedett. A csendőrség a gyilkos munkást letartóztatta és kihallgatása után a debreceni ügyészség fogházába szállítja be.

— **Különös feljelentés egy szövetkereskedés ellen.** A karácsony előtti hetekben több házaló ügynök tűnt fel Aradon, akik feltűnő olcsó áron kínáltak szöveteket eladásra. A szövetminták alapján S. Berg galati-i áruház nevében vették fel a megrendeléseket, amelyeket a cég utánvétellel küldött el a megrendelőik címére. Az ügyészséghez ma beérkezett feljelentés, melyet Nagy János aradi lakos négy társa nevében adott be, a nyomozó hatóságok tudomásra hozza, hogy az ügynökök visszaélést követtek el a cég nevében, ugyanis a raintakollekcióban lévő szövetek minősége egyáltalában nem volt azonos az áruház által elküldött és kevésbé jó minőségű szövettel. Mivel valószínűnek látszik, hogy a cég utazó ügynökei mutattak be jobb minőségű kollekciót, csakhogy vevőkört biztosítsanak a maguk számára Aradon, az ügyészség elrendelte a nyomozást a feljelentésben foglalt adatok valódiságának megállapítására.

— **Szilveszter estéjén a Magyar Otthonban,** a Magyar Párt Ifjusági Tagozatai nézi mulatságot rendeznek. Az ifjuság által rendezett estélyek közvetlenségükkel és meleg hangulatukkal, már városszerre híressé váltak s mindenkor nagy közönséget vonzottak a Magyar Otthon falai közé. A rendezőség ez alkalommal is mindent megtett, hogy a közönségnek az eddiginél is sokkal kellemesebb és vidámabb mulatságot biztosítson.

— **A Ludig-tanya lakosainak panasza.** Az aradkörnyéki Ludig-tanya lakosainak ötventagu deputációja jelent meg ma délelőtt Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök hivatali helyiségében. A Ludig-tanya lakosai megrázó szavakkal tették szóvá az interimár-bizottság elnöke előtt a városrész utjainak állapotát, valamint azokat a világitási viszonyokat, amelyek az egykori tanya utcáin uralkodnak. Radu Cornel dr. a deputáció előterjesztése nyomán kijelentette, hogy személyesen kíván meggyőződni a városrészben uralkodó állapotokról és saját tapasztalatainak megfelelőleg fog intézkedni a javítások megkezdésének időpontjáról.

— **Mindazon mérgezési esetek tekintésénél,** melyeket romlott élelmiszerek okoztak elő, a természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali használata fontos segítségnek látszik.

Szerencsés, boldog újévet csak Zsidó Kórház Sorsjegy

segítségével szerezhethet magának és családjának

→ Az új esztendő jelszava legyen:
Százért egy milliót!

Halálra gázolt a lopott autóval három járókelőt egy tolvaj, majd elmenekült a kétszáz ezer frankos ékszergyűjteménnyel — Fantasztikus lopás a belga fővárosban — A párisi ékszerész kalandja

Brüsszelből jelentik: Willem Cats párisi ékszerész 200.000 frank értékű ékszergyűjteményével ma a belga fővárosba érkezett. Az ékszerész saját kocsiján, egyik nagy, előkelő hotel elé hajtott, ahol megállította az autót, ajtaját automatikus zárral lezárta, majd felsietett a szállodába. Egy, nyilván már les-

ben álló tolvaj hirtelen a kocsihoz lépett, felnyitotta ajtaját, elindította a kocsit és elrobogott. Az első keresztutcánál azonban elvesztette uralmát a gép felett, felrohant az autóval a járdára, ahol három járókelőt halálra gázolt. A nagy zürzavárban azonban végül mégis csak elmenekült az ismeretlen tettes a 200 ezer frank értékű ékszergyűjteménnyel.

Hidegvér

— Gyógyszerész ur, eltévesztette az orvosságot, amelyet az anyósom számára csináltattam. Kínin helyett sztrichnint tett bele.

— Igazán? Nos, akkor husz lejjel többet tetszik fizetni.

— De kedves Berger ur, hányszor mondtam már, hogy egy jó pénztáros nem hagyja soha nyitva a Wertheim-szekrényt.

— De hiszen úgy sincs benne semmi.

— Éppen azért. Kell azt mindenkinek tudni?

— **Letartóztatott betörők.** Az aradi ügyészségre délelőtt kísérték át Kiss László elfogott betörőt, aki annak idején az Avedik-féle betörés harmadik tettese volt és a betörés elkövetése után megszökött Aradról. A vizsgálóbíró Kiss Lászlót kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte. Ugyancsak ma kísérték át Császár Jánost, akit a szepárdi csendőrség fogott el csavargásért, akiről kihallgatása alkalmával derült ki, hogy tettestársa volt Veres Józsefnek, akivel annak idején Aradon több betörést követtek el. Kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Mükedvelő előadás Zimándúfalun.** A zimándúfalui sportlap javára jólsikerült mükedvelő előadást rendezett a község ifjusága Karácsony ünnepén. Az előadást nagyszámú közönség nézte végig, amely mindvégig figyelmesebb és nívós előadásban gyönyörködött. Szép játékokkal nagy sikert arattak: Málk Annuska, Kovács Juliska, Horváth Veronka és Bencsik Mariska, továbbá Botlik Gábor, Hollósi István, Sándor József, Matuska József, Horváth András, Balogh József és Harmath Lajos. Az előadás rendezéséért és betanításáért külön elismerés illeti Grünberger Gyulát, aki fáradságot nem ismerve, dolgozott az előadás sikere érdekében.

— **Új fűszerüzlet Aradon.** Neuländer Ferenc Aradon, a Bulevardul Regina Maria Dacia-kávéház oldalára eső részén fűszerüzletet nyitott. Az új üzlet felett az a cégér van, — a Fehér kutya — mely közel egy fél évszázadon át Arad egyik legelőkelőbb fűszerüzletének a cégére volt. Az új üzlet tulajdonosa mindent elkövet, hogy a cégér régi jó hírnevéhez méltóvá tegye az üzletét. Az új üzlet a Bulevardul Regina Maria 19. szám alatt van és a Bulevard tulsó oldalán lakóknak nagy kényelmére fog szolgálni, mert eddig a Dacia-tól a volt Petőfi-ucca sarkáig nem volt a tulsó oldalon csemegéüzlet.

Kisjenőn kigyulltak a villanylámpák

Megkezdte üzemét a község villanytelepe

Kisjenőről jelenté tudósítónk: Kisjenő lakossága örvendetes karácsonyi ajándékban részesült. Karácsony előestéjén, hosszú éveken át tartó szünetelés után, ismét megkezdte üzemét a község villanytelepe.

Mint ismeretes, Kisjenő község egyik leg-súlyosabb problémáját már évek óta a villanyvilágítás kérdése képezte. Kisjenő társadalma által megindított akciók, felterjesztések, javaslatok szorgalmazták ennek a régóta húzódo kérdésnek a megoldását. Most végre, számtalan jóváhagyás és felbuzerés után, végül is sikerült egy magánvállalatnak a község vezetőségének támogatásával létrehozni a Kisjenő villanyvilágításának megoldásához szükséges társaságot és ennek eredményeképp Karácsony előestéjén a község fő utvonalan kigyulltak a villanylámpák. A közvilágítás még nem általános, egyelőre még csak próbakapcsolások folynak, remélhető azonban, hogy rövid időn belül, Kisjenőn minden lakás villanyvilágítással lesz ellátva. A villanyt egyébként a szomszédos Erdőhegy községbe is bevezetik.

— **Kimutatás az aradi munkanélküli segélyezéséről.** A városházán működő munkanélküli segélyakció vezetősége a mai napon készítette el az élelmiszer-segély eddigi kimutatását. A hivatalos adatok szerint a központi segélyakció eddig 431 644 lej értékű élelmiszert juttatott az inséges munkanélkülieknek. A munkanélküli segélyalap tőkéjéből jelen pillanatban 600.000 lej áll a vezetőség rendelkezésére, mint eddig még fel nem használt összeg. Ez a summa azonban állandóan gyarapszik a folytatólagos befizetések révén.

— **Új erdélyi verskötet.** „Vérző milliók örömos vágya” címen új verskötet jelent meg az erdélyi könyvpiacra. A versek szerzője Gecse Sándor, akinek modern formában írt költeményeit a brassói Antal-nvotmka állította elő. Az érdekes, lineólem-metszetekkel ékesített könyv ára 40 lej. Megrendelhető a szerző alábbi címén: Brasov, Cacova de jos No. 27/b.

— **Körösladányi hírneves szüzsasztór,** megérkezve külföldi turnéjáról, Aradon tart előadást szombaton, január 2-án és vasárnap, január 3-án, az Iparos Otthon nagytermében. Mindenkinek meg kell néznie ezt a nagyszerű előadást.

— **Az aradi Gutenberg-dalkör Szilveszter este,** fél 9 órai kezdettel társasvacsorát rendez a Kálvin János-uccai Bondár-féle vendéglőben. Vendégeket szívesen látnak.

Szerencsése az újévben úgy lesz,

Ha griliás malaca **Königstorfertól** lesz.Minorita-palota
és megyeházaal szemben

SPORT KÖZLÖNY

Az MLSz megóvja a Torinóban elvesztett
Európa-kupa-mérkőzéstAz olaszok délamerikai játékosal
egymásután kapják a katonai szol-
gálatra való behívókat — Uruguayba

Budapestről jelentik: A sporttársadalomnak örökké emlékeztében lesz az a meccs, a melyen Olaszország válogatott csapata nemrégiben Torinóban rávert a magyar nemzeti színek képviselőire az Európa Kupa-mérkőzés során. A pályán elvesztett mérkőzésnek két pontját Magyarország valószínűleg meg fogja kapni, mert ismeretes a FIFA azon döntése, mely szerint nemzetközi válogatott díjmérkőzésen csakis saját honosságú játékosok szerepelhetnek. Ennek alapján az MLSz kénytelen volt eltekinteni Tánzernek, a kiváló temesvári szélsőnek beállításától, mert állampolgárságának kérdése még nincs tisztázva. Ezzel szemben az olaszok a legutóbbi Kupa-meccsen három délamerikai játékost: *Cesarinót, Orsit* és *Libanottit* szerepeltették a magyarok ellen, noha két évvel ezelőtt még mind a hárman Uruguay válogatott együttesének voltak erősségei. Az olasz szövetség erre nézve úgy nyilatkozott, hogy a délamerikai játékosokat szár-

mazásukra való tekintettel rendkívüli uton repatriálták és így valamennyien olasz állampolgárok.

Az MLSz kénytelen volt ezen magyarázat előtt meghajolni, míg most egy olasz lap vigyázatlansága folytán kiderült, hogy

a Délamerikából „repatriált” olasz válogatottak ma is uruguay-i állampolgárok, amit bizonyít az is, hogy Cesarinót és Orsit katonai szolgálatra hazarendelték Montevideoba.

Az említett olasz lap híradása, amely a magyarokra nézve nagyon előnyös lehet, az MLSz-hez is eljutott, mely most az esetet be fogja jelenteni a FIFA-nak és a mérkőzést meg fogja óvni a Kupa-bizottságnál. A Kupa-bizottság határozatát nagy érdeklődéssel várják egész Európában, mert az esetben, ha a bizottság a magyaroknak igazat fog adni, akkor a többi nemzetek is sorra óvással fognak élni.

O Proivá nyilvánították a bucaresti-i Juventus egyik „amatőr” játékosát. Bucarestből jelentik: A labdarugó alkerülethez feljelentés érkezett, mely szerint Melchior, a „Juventus” játékosa havi 9 ezer lej fizetést kap klubjától. A megindított fejelemi vizsgálat megállapította, hogy a vád megfelel a valóságnak s ezután a játékost törölték az amatőrijátékosok sorából, míg a klub intézőjét felfüggesztették tisztességétől. Melchior tehát csak a jövő évben bevezetendő olaszrendszerű bajnokságban játszhat ismét egyesületében. Vajon hány játékost lehetne úgy Váradon, mint Aradon profivá nyilvánítani?

Hazai István, a Gloria volt trénerének üdvözlése

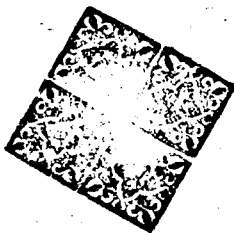
Érdekes levelezőlapot kézbesített ma a posta az Aradi Közlöny szerkesztőségének. A lapot a Gloria volt trénera, Hazai István küldte Görögországból, amelyben írja, hogy Larissában is treniroz egy csapatot, nagyon jól megy dolga és sokat gondol vissza Aradra és volt klubjára, a Gloriára. Az Aradi Közlöny útján küldi Hazai mester a sporttársadalomnak, valamint jóbarátainak és ismerőseinek az újév alkalmával legjobb kívánásait.

O Lucian Popescu kiütéssel győzött Párisban. Párisból jelentik: Lucian Popescu, Európa kétszeres profi ökölvívóbajnoka szenzációs sikerrel kezdte meg franciaországi mérkőzését. Első meccsét Karácsonykor 15 ezer néző előtt a francia bajnok, Pannecouke ellen vívta, akit a második menetben kiütéssel győzött le.

O Klein Sándor, a Hakoah titkára lemondott tisztségéről. A mai nap lemondott titkári tisztségéről Klein Sándor, a „Hakoah” sportegylet agilis titkára. Értesülésünk szerint Klein Sándor az egyesület vezetőségével történt nézeteltérése miatt mondott le tisztségéről, amelyet már két éve közmegelégedésre töltött be. Az egyesületnek nagy szolgálatot tett Klein Sándor és nagy részt az ő érdeme, hogy az egyesület a bajnokságban ilyen előkelő helyezést ért el. Klein Sándor távozását sportkörökben rendkívül sajnálják.

Az
Aradi Közlöny

főtéri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-
templommal szemben. Telefon 151.Apróhirdetéseket este 9 óráig ei-
foadunk.

Halálos szerencsétlenség egy malomtűznél

A malom gépésze és egy tizenhárom éves fiú beaéngtek szobájukban — Leégett
egy bucaresti-i bérpaiola harmadik emelete

Csernovitzból jelentik: Hatalmas tűzvész pusztított ma éjszaka a csernovitzmegyei Galanesti községben. A késő éjjeli órákban eddig még meg nem állapított körülmények között kigyuladt a Kreutelmann Dávid-féle nagy gőzmalom. A tüzet a gőzmalom környékén lakó emberek vették észre, akik azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely mintegy 10 perc leforgása alatt érkezett a helyszínre. Ekkorra már a tűz annyira elterjedt, hogy az egész malom egy hatalmas lángtengerben állott. Csakhamar tüzet fogtak a malom épületével szomszédos raktárhelyiségek is és a tűzoltóság, valamint a község lakosságának nagy erőfeszítése ellenére sem sikerült a gyorsan terjedő lángnyelvek pusztítását megakadályozni és úgy a malom, mint a raktárépületek teljesen leégték.

A tűzvésznek két halálos áldozata is van. Ugyanis közvetlenül a malom gépháza melletti szobában lakott Rusu Illés gépész és egy Samuel Butnariu nevű 13 éves fiú, aki a gépész mellett dolgozott és akik a tűz kitörésekor mélyen aludtak. Amikor a szerencsétlen emberek felébredtek, körülöttük már minden lángokban állott és valószínűleg a nagy hőség és a füst miatt elvesztették eszméletüket és beaéngtek szobájukban. A tűzvész elfojtása után már csak szemé égett holttestüket találták meg. A leégett malom másfélmillió lejre volt biztosítva és így a kár megtérül.

Ugyancsak ma este nagy tűz volt Bucarestben is. A Selari-uca 14-ik számú ház harmadik emelete kigyulladt és Weinstein Adolf kereskedő teljes butorzata, ezenkívül pedig csaknem a teljes harmadik emelet, a

Január elsejétől olcsóbbak
a városi mozik

A páholyülés és a zsöllye árát öt lejjel csökkentették.

Számos cikkben foglalkozott az Aradi Közlöny a városvezetéség olyértelmű szándékaival, hogy az aradvárosi mozik üzleti adminisztrációját végre is kereskedelmi alapokra helyezték. Az interimár-bizottság ennek érdekében egy racionalizálási bizottságot küldött ki a közelmúltban a városi mozik üzletmenetének felülvizsgálására, egyúttal pedig azzal bízta meg a bizottság tagjait, hogy a helyzet tárgyilagos ismeretében tegye meg hialaszthatatlan prozoziciót a városi mozik rentabilisabbá tételére vonatkozólag. A bizottság tapasztalatainak alapján tette meg prozoziciót Aradváros vezetőségének, amely Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök kezdeményezésére malülésen foglalkozott a városi mozik üzletmenetének megoldandó kérdéseivel.

Az interimár-bizottság ügyelemmel hallgatta végig a városi mozikat vezető városi főjegyző előterjesztését, amelyben azt igyekezett bizonyítani, hogy Aradon a legolcsóbbak a mozihelyárok az összes erdélyi mozihelyárok között, de annak ellenére, hogy a főjegyző ellenezte a helyárok tervbevetett leszállítását, az interimár-bizottság oly értelemben döntött, hogy a városi mozik magas helyárait lényegesen leszállítja, ezuttal azonban nemcsak a városi tisztviselők számára, hanem a nagyközönség részére is. A moziigazgató főjegyző ajánlatára az interimár-bizottság a drágább helyeknél átlagosan öt lejjel csökkentette a mozihelyárat. Így az eddig 35 lejes páholyülések árai 30 lejjel, az elsőrendű zsöllyék árát pedig 25 lejjel állapították meg. A többi helyárok egyelőre változatlanul maradtak. Az interimár-bizottság határozata szerint az új városi mozihelyárok 1932. évi január hó elsején lépnek életbe.

padlással együtt, elpusztult. A tűz egy cselédleány vigyázatlanságából keletkezett, aki egy égő gyújtót beleejtett egy nagy malom papír-hulladékba. A papír-hulladék pillanatok alatt lángalobbant, mire a megrémült leány lerohant az udvarra, hogy segítséget hívjon. Többen a lakásba siettek, azonban annak butorzata már tüzet fogott és az egyik szoba teljesen lángokban állott. Telefonáltak a tűzoltókért, akik pár perc alatt a helyszínre érkeztek, azonban megfeszített munkájuk ellenére sem tudták a háromemeletes épület legfelsőbb emeletét megmenteni, amely egészen leégett. Érdekes megemlíteni, hogy karácsony második napján, tehát szombaton ugyanebben az épületben leégett a „Princesa” urdívat üzlet, amely szintén Weinstein Adolf tulajdonát képezte. A mostani kár jóval meghaladja az egymillió lejt.

A Moszkvából kiutasított cseh diplomata cáfolja az ellene felhozott vádakait

Jeletése szerint a vádak légből kapottak

Prágából jelentik: Wanek Károly, a moszkvai cseh követség sulyosan megvádolt és kiutasított diplomatája, ma hazaérkezett és azonnal jelentést tett a cseh külügyminisztériumban a történetekről. Kijelentette, hogy az orosz kormány állításai légbőlkapottak. A saját képviselői előtt odanyilatkozott Wanek, hogy hajlandó lenne visszatérni Moszkvába, mert meg van arról győződve, hogy a sulyos váddal előálló cseh tisztviselő esetleges szembeállításnál nem merné fenntartani vádjait.

Aradváros betöltötte az üresedésben levő állásokat

Lehetőleg a régi tisztviselőket nevezték ki

A városi interimár-bizottság mai ülésén végleges érvénnyel határozott a városi adminisztrációban megüresedett 24 állás betöltése felett. Nehéz feladattal kellett megbirkóznia a bizottságnak, mivel 470 pályázat felett kellett dönteni. Több órán keresztül húzódó bizalmas ülésen töltötték be a megüresedett 24 napidijasi állást amelynek eredményeként csaknem változtatás nélkül elfogadták az előléptetési bizottság ez ügyben hozott előterjesztéseit.

A fontosabb hatáskörű állások betöltésénél megnyilatkozott vélemények összegezésének eredményeképpen a városi tüdőbetegkórház adminisztrátori állásába *Jivulescu* Tibort, a Kulturpalota könyvtárnoki pozíciójába *Covaci* Nestort, a mérnöki hivatal rajzoló állásába *Frentiu* Jánost nevezték ki, míg a város egykori napidijasi közül impiegtái minőségben *Agen* Cornél, *Gules* Tibor, *Stoici* Lázár, *Iercosan* István, *Pacu* Cornélia, *Mara* József, *Amar* Micea, *Vesa* Irontie, *Tabic* Cornél, *Schreiber* Márk, *Vulcu* János, *Neteda* Florea, *Vaslesan* György, *Fialduc* Teodor, *Barta* Károly, *Olariu* Demeter, *Curticeanu* Petru, *Sandoi* Teodor ajánlatait fogadták el. Az újonnan kinevezett városi tisztviselők állásaikat 1932 év január hó elsején foglalják el hivatalosan.

Általában az új kinevezéseknél a városvezetés intenciója az volt, hogy a már gyakorlatlaltal rendelkező régi napidijasi tartisa megosztjaikon. Ennek a szempontnak sikerült is tulnyomórészt érvényt szerezni. Az üresedésben levő városi mérnöki állást ezidőszent nem sikerült betölteni, mivel a pályázók valamennyien betöltötték negyvenedik életévüket, viszont a szolgálati szabályzat értelmében a város vezetősége csupán eddig a korig nevezhet ki végleges állásra új tisztviselőt.

Aruba bocsájtja holttfestét egy házaspár

Különös ajánlat a jasi-i egyetem orvosi fakultásának.

Ja s i b ó l jelentik: A mai időkre jellemző eset történt az elmúlt napok egyikén Jasiban. Hétfőn délelőtt az rendes napot követően egy levelet kapott az egyetem orvosi fakultásának dékánja, amelyet egy közismert iparos írt és amelyben többek között a következők állottak:

„Nős ember vagyok, mivel azonban állásom nincsen, nagy nélkülözések között élek feleségemmel együtt. Van ugyan egy kis házunk, amelyben lakunk, erre azonban már idáig is több adósságom van, mint amennyit a ház megér. A feleségemmel közösen történt megállapodás értelmében azt az ajánlatot teszem önnek, hogy halálunk után hajlandók volnánk holttesteinket az intézetnek tanulmányozás céljából átengedni, abban az esetben, ha az orvosi fakultás vezetősége nekünk ennek ellenében most 20.000 lejt kifizetne. Ez a 20 ezer lejt természetesen mint előleg szerepelne és a fennmaradó összeget, majd annak idején örökösaink kapnák kézhez.”

A különös tartalmu levelet dr. *Alexandrescu* titkár kapta kézhez, aki azt azonnal elfuttatta a fakultás dékánjához, aki a nem mindennapi ajánlatot arra való hivatkozással, hogy azt az egészségügyi törvények tiltják, elutasította. Az iparos nem elégedett meg az elutasító válaszal és ezért személyesen felkereste az egyetem rektorát, akinek újra megtette bizarr ajánlatát. Itt szintén az előbbihez hasonló sors érte, és ezek után minden valószínűség amellet szól, hogy az iparos és felesége az élők sorából való távozásuk után az édes anyaföldben fognak elporladni, a többi millió embertársukhoz hasonlóan...

A technika csodája az 5 + 1 csöves 7050 számú ORION rádiókészülék.

Antenna és föld nélkül egész Európa. Egy tárcsás beállítás, beépített dinamikus hangszóró. Tökéletes hangszínezet. Hatalmas hangerő. 200—2000 m. hullámhatár.

Kérje bemutatását bármely szaküzletben.

ORION-7050

A városi autbuszok új menetrendje

Elkészült a pontos közlekedési táblázat, amely január elsején lép érvénybe — Minden megállóhelyen kifüggesztik az új menetrendet —

Az aradvárosi autbusz-üzemek vezető főmérnöke, *Sincai* Jenő üzemigazgató a városi interimár-bizottság mai ülésén terjesztette elő a városi autbuszok új, racionalizált elveken felépült menetrendjét, amelyet párisi mintára készített el. Ezentul a városi személyforgalmi autbuszok későbbben kezd megrendes napi forgalmukat, mivel a koraregeli utasok alig fedezik a kocsik üzem költségeit. Lényeges változásokat vezetnek be azonban a Mossóczy-telepi, az ujaradi hidig közlekedő, valamint a Csutora-uccáig menő járatoknál, amelyeket alább részletezünk. Generális jelentőségű azonban a városi autbuszok közlekedésének elkészült, percnyi pontosságra kiszámított új menetrendje, amelyet a közönség tájékoztatása végett, az egyes megállóhelyeken is kifüggesztenek. Az Aradi Közlöny az alábbiakban adja közzé az üzemigazgató által előterjesztett új városi autbusz-menendet (a számozott autbusz-járatok alapján):

1-es számú (az Óvár-tértől a vasutig): Hét kocs, az első indul az állomástól 5 órakor, az utolsó az állomástól este 9.45-kor, az Óvár-tértől pedig 9.57 órakor. Egy kocs, az állomástól visszajön 10.15 órakor, azonban a Central-mozi elé áll és várja a mozi közönséget. Az autbuszok 5 percnként, reggel és késő este azonban 8 percnként közlekednek.

2-es számú (Szabadság-tértől az ujaradi hidig): Két kocs helyett csak egy jár, mert a fégalom azáltal, hogy az autbusz nem mehet át a hidon, lepadt. Az első kocs indul a Szabadság-tértől reggel 6 órakor, a hidőtől 6.10 órakor. Az utolsó kocs a Szabadság-tértől 9.12 órakor, a hidőtől 9.22 órakor. Az autbuszok az eddigi 5 perces intervallum helyett 10 percesek közlekednek. A jegy ára 3 lej, melyben a hidvám díja is benne van.

3-as számú (Szabadság-tértől a Mossóczy-telepi mozig): Két kocs helyett három, azaz

délután 3 órától ismét kettő. A járat hossza azonban próbaképpen megrövidült, amennyiben ezentul nem mennek az autbuszok a vámig, csak a mozig, ameddig kövezett ut van, följobb ugyanis a rossz ut a városnak tevése üzem, közlésegit okoz. Az első kocs a Mossóczy-telepi mozigtól indul 6 órakor, a Szabadság-tértől 6.24 órakor, az utolsó a Szabadság-tértől 9.10 órakor. Befelé a mozigtól 9 órakor, azonban ha nincs utasa, nem jön végig, hanem az állomásnál befordul a garázsba. A kocsik 17 percnként közlekednek.

4-es számú (Szabadság-tértől az Oborig): Két kocs, amelyek 15 percnként közlekednek. Az első indul a Szabadság-tértől 6.15 órakor, az Oborigtól 6.30 órakor, az utolsó a Szabadság-tértől 9.10 órakor, befelé a városba 9.25 órakor.

5-ös számú (Neuman-gyár és a vasut között): Egy kocs, mely félóránként közlekedik. Az első indul a vasutól 6 órakor, a gyártól 6.30 órakor. Az utolsó este 9 órakor, a gyártól 9.30 órakor.

6-os számú (A Városi-kávéháztól az alsótemetőig): Két kocs, amelyek 12 percnként közlekednek. Az első a kávéháztól 6.30 órakor indul, a temetőtől 6.42 órakor, az utolsó kifelé 9.12 órakor, vissza 9.24 órakor.

7-es számú (Minorita-templomtól Gájig): Két kocs, amelyek félóránként közlekednek. Az első indul Gájból 5.15 órakor, a templomtól 5.45 órakor, az utolsó Gájból 8.45 órakor, a templomtól 9.15 órakor, majd a kocs 9.45 órakor Gájból bemegy a garázsba.

8-as számú (Szabadság-tértől a Mikes Kélelem és a Varjusz Lajos utcák keresztezéséig): Két kocs helyett ezentul csak egy jár és a járat is megrövidült, mert az autbuszok nem mennek a Csutora-uccáig. A kocsik 12 perc helyett negyedóránként közlekednek. Első kocs indul 6.30 órakor a Szabadság-tértől, a végállomástól befelé 6.45 órakor, utolsó kocs a Szabadság-tértől 9.10 órakor, vissza 9.25 órakor.

9-es számú (Minorita-palotától a textilgyárig): Három gép, amelyek 10 percnként közlekednek. Az első indul reggel 6 órakor a templomtól, 6.15 perckor a gyártól, az utolsó kimegy 9.40 órakor, a gyártól befelé 9.35-kor.

Az új menetrend január 1-től érvényes

Ernszt Sándor volt miniszter összeesett misézés közben

Agy-vérszegénységben szenved, de már tul van minden veszélyen

Budapestről jelentik: Ernszt Sándor volt magyar népiolási miniszter a karácsonyi ünnepek rokonjainál, a felvidéki Galgócon töltötte. Rokonai kérésére a karácsonyi ünnepek Ernszt Sándor misét tartott, közben azonban két ízben is rosszul lett. A volt miniszter az oltár előtt hirtelen megtántorodott és összeesett, úgy hogy végül is más papnak kellett a misét bevégezni. Az orvosok megállapították, hogy Ernszt Sándor agy-vérszegénységben szenved egyébként azonban már teljesen jól érzi magát, semmi baja sincs.

HA MA
megrendeli az

Aradi Közlöny-t
Ingyen

kapja az Aradi Közlöny

asztali

előjegyzési
naptárát!

Nagy Szilveszteri mulatság az Iparos-Otthonban! Rendezi: Halmos vendéglős.

Malac-sorsolás! Meglepetések! Tánc reggelig! Kitünő ételek és italok olcsón! Közkedvelt Primó Kiss Lajos muzsikál. Műsor és belépő-díj nincs!

Meggyilkoltak egy gazdálkodót

A segítségére siető három embert életveszélyesen megsebesítettek — Borzalmas vérengzés egy Csernovic melletti községben

Csernovicből jelentik: Borzalmas vérengzés játszódott le az elmúlt éjszaka a Csernovic közelében lévő Marginea községben. Több községbeli parasztagdálkodó, névszerint Stefan Alexandru Oana, Grigore Michiteanu, Silvestru Matei és Petrea Grigorescu megtámadták egyik közös hargosukat, Dumitru Botan 27 éves gazdálkodót és páratlan kegyetlenséggel meggyilkolták.

A parasztagdálkodó már huzamosabb ideje ellenséges viszonyban állottak Botannal egy szerelmi ügyből kifolyólag és ezért már több ízben belekötöttek, kísérleik azonban egyszer sem sikerült. Tegnap este azután a négy gazdálkodó a korcsmában összetalálkozott Botannal. A gazdálkodók csak rövid ideig maradtak a korcsmában és onnan eltávozva, valamennyien hazasiettek, mindegyikük hátát, kést és egyéb szerszámot vett magához és visszatértek a korcsmahelyiség elé. Kis idő múlva Botan hazafelé indult, alig ért azonban

a legközelebbi uccasárokig, amikor a sötét utcában a négy paraszt orvul megtámadta. Először kötelekkel kezdték ütlegelni, majd amikor már súlyosan összeverték a szerencsétlen embert, a késekkel többször beléje szurttak, majd végül a balta került elő, amellyel valóságos szétronsolták a fiatal gazdálkodó testét.

A bestiális gyilkosság közben három járőkelő vetődött a tett színhelyére, akik látva a történetet, az áldozat segítségére akartak sietni. Ekkor azonban a gyilkos gazdálkodók ezeket is lefogták és mindhármukat életveszélyesen megsebesítettek. Miután háborzongató tettüket végrehajtották, nyomtalanul eltűntek. A csendőrség azonnal bevezette a nyomozást és a gyilkosokat alig fél óra leforgása alatt sikerült elfognia. A súlyosan sérült embereket a községi kórházban vették ápolás alá, míg a meggyilkolt legény holttestének felboncolására megtették az intézkedéseket. A véres esemény úgy a községben, mint a környéken nagy izgalmat keltett.

* Taifun. Janovics Jenő dr. és Poór Lili együttes fellépte. Lengyel Menyhért nagyhatású drámáját tüzte ki ezuttal műsorra az aradi színtársulat. Az est művészi középpontjában Janovics Jenő dr. állt, akinek vendégszínháza eddig is minden évben igazi művészi élményt jelentett Arad közönségének. Janovics Jenőtől nem egyszer látuk már Tokeramot életrekelteni az aradi színház színpadán, de talán még soha ilyen megrázóan, százszázalékos művészettel nem játszotta szerepét, mint ma este. Janovics Jenő dr. ebben a szezonban most lépett fel először az igazgatása alatt álló társulat keretei között. Aradon és ezt az eseményt a közönség lelkes tapsokkal hálálta meg. Poór Lili ezuttal is kiforrott művészetének teljességét adta egyik legjobb szerepében. A többi szereplők szintén egytől-egyig megállták helyüket és figyelemreméltó, nagyvonalú játékkal járultak hozzá az est sikeréhez. (—s)

* A gurahonci róm. kath. egyház műsoros estélye. Kitünően sikerült, műsorral egybekötött bál rendezett szombaton este a gurahonci róm. kath. egyház. A műsor összeállítása és beranítása Boros Jenő igazgató, Boros Emma és Nagy Lajos érdeme. Előadtak három egyfelvonásos bohózatot, melyeknek szereplői: Nagy Lajosné, Nekula Elvira, Kereszturi Bözsi, Herbert Helén, Petőfi Böska, Triff Lajosné, Szabó Géza, Szabó János, Wikocs József, Triff Lajos, Kovács Ferenc, Rösling Lajos, Dara János voltak. Nagy sikere volt Ember Bencéné frappáns szavaltának, mely egyúttal a műsor legkiemelkedőbb része volt. Havas Irén tánc is nagyon tetszett. A konferansz nehéz szerepét Havas Sándor nagyon jól töltötte be. A kitünő műsor után a közönség a reggeli órákig maradt együtt, a legjobb hangulatban.

* Helyárcsökkentés a színháznál. Az igazgatóság a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel elhatározta, hogy január elsejétől kezdődően a földszinti elsőrendű helyeket két ártipusra bontja. A nulla sortól a harmadik sorig a jövőben is 94 lejes áron, a harmadik sortól a hatodikig azonban a jövőben 74 lejes áron árulják majd a jegyeket.

* „Magas iskola” címmel új darabot írt a „Torockói menyasszony” szerzője. A nagy sikert aratott „Torockói menyasszony” szerzője, Indig Ottó — értesülésünk szerint — befejezte új darabját. A „Torockói menyasszony”-t jelenleg még mindig játsszák a budapesti Belvárosi Színházban és a közeljövőben éri el a százas jubileumot. Indig új darabjának „Magas iskola” a címe és azt az Andrassy-uti Színház kötötte le. Az új darab még ebben a szezonban kerül színre.

* A Miss Magyarország választás teljes programját hozza a „Színházi Élet” új száma, amely rengeteg érdekes cikket, novellát és gyönyörű képeken kívül új, érdekes folytatást közöl! Kálmán Jenő „Ez a kutya eladó” című regényéből és darabmellékletül a szezon legnagyobb sikerű egyfelvonásosait közli. Teljes gyermekuiság, kotta- és közimunkamelléklet egészíti ki a „Színházi Élet” új számát, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI. Aradi-ucca 8. sz.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, DECEMBER 30.

Bucuresti. 1. Gramofon. 6. Vegyes és román zene. 7.10. Rádiózenekar. 8.40. Badescu énekesnő hangversenye. 9. Teodoru hegedűművész hangversenye 9.45. Negescu-Cerkez zongoraművész hangversenye 10.15. Thaler csellóművész játéka. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 1.05. Hangverseny. 5.10. Török László novellái. 6. Kurina Simi és cigányzenekarának zenéje. 7. Olasz nyelvoktatás. 7.30. A litván zene. Vitéz Pesthy Müller József Leó előadása gramofonlemezekkel. 8. A balkáni konferencia. 8.30. Az Operaház előadásának közvetítése. 11. Sovánka Nándor és cigányzenekarának zenéje. — Bécs. 12.30. Geiger-zenekar. 2.10. Gramofon. 5.30. Ifjúság a költészetben. 6. Hangverseny. 7.40. Francia társalgás. 8.05. Bécsi típusok. 8.45. Gyenes Lilly és cigányzenekarának hangversenye. 11. Morawetz-zenekar. Belgrad. 11.45. Gramofon. 1. Harangszó. 1.05. Rádiózenekar. 5. Gramofon. 6.30. Rádiózenekar. 9. Nemzeti dalok. 9.30. Sauerwald Margit és Kettenbach Pál budapesti énekesek áriaestje. 10.30. Francia zene. — Daventry. Brit nemzeti műsor. 8.30. Strauss-dalok. 10. Liszt-hangverseny. Utána: Tánczene. Katowice. 6.35. Rádiózenekar. 9.15. Könnyű zene. 10.15. Dudatrió. — Königs wusterhausen. 8.30. Jones: A gésák c. operettje a Nagyoperából. — Milano. 6. Karmarazene. 8.10. Gramofon. Utána szórakoztató zene. Paris. Radio-Paris. 10.45. Brioux: A vörös tánc, szimfonia. — Pozsony. 1.35. Rádiózenekar. 8. Gramofon 8.30. Götz: Makrancos hölgy című operája. — Prága. 12. Gramofon. 8. Mozart: Don Juan című operája.

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 31.

Bucuresti. 13. és 14. Gramofon. 6.00. Luca zenekar. 9.00. Gyermekkar. 11. Dinicu zenekar: Könnyű és román zene. 12.10. Dinicu zenekar. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 13.05. Az Országos Postászenekar hangversenye. 6.00. Dr. Hajdu István: Babonák, tévhit. 6.30. Koczé Antal és cigányzenekarának zenéje. 7.30. Széchenyi és Pest. Dr. Jeszenszky Sándor előadása. 8.00. A Mándits szalonzenekar hangversenye. 9.15. Találkozás önmagunkkal. Dr. Ravasz László előadása. 9.45-től éjjel 3 óráig: Szilveszter-est. — Bécs. 12.30. Macho zenekar. 13.00. Földessy Arnold gramofonlemez. 4.30. Gyermekóra. 5.35. Gangelberg zenekar. 8.00. Strauss: Cigánybáró c. operettje a bécsi Operából. 11.30. Közvetítés az Apollóból. 2.45—4.00. Holzer zenekar. — Belgrad. 12.00. Gramofon. 13.00. Harangszó. 13.05. Déli zene. 5.00. Gramofon. 6.30. Rádiózenekar. 8. A Cigánybáró Bécsből. Az operett után Szilveszterest közvetítés. — Berlin. 5.30. Szórakoztató zene. 9.00. A fülharmonikusok hangversenye. 11.00. Az év leghíresebb dalai. 13.20—4.00-ig szórakoztató és tánczene. — Hilversum. 10.40. Kovács Lajos és zenekara. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 3.30. Tánczene. 8.20. Rádiózenekar. — Langenberg. 10.30. Beethoven: Leonora nyitány 11.00. Szilveszteri hangverseny 13.00. Tánczene és ének. — Milano. 6.00. Gramofon. 6.10. Közvetítés a turini Garden Clubból. 8.15. Gramofon. 10.00. Opera a Scalából. — Ostrava. 13.35. Rádiózenekar. 7.40. Kromatikus harmonika. 8.20. Dudatrió. 10.00. Prága. 13.10. Tánczene. — Pozsony. 3.15. Német és magyar hírek. 8.20. Népszerű zene. — Róma. (Nápoly.) 6.30. Ének- és zenekari hangverseny. 10.00. Lehár: Szitakötő tánc 3 felv. operett. — Varsó. 5.40. Gramofon. 6.35. Szoprán- és zongoraverseny. 9.15. Könnyű zene. 11.30. Tánczene.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Szerdán este: Pillangó. Operettújdonosság, először. Az utóbbi évek legragyonzóbb, legszenzációsabb operettje! A színházi évad legvonzóbb eseménye. A kolozsvári operettgyűttes vendégszínháza. Neményi Lili, Tompa Béla, Putnik Bálint, Selmeczy Mihály fellépésével. Rendes helyárok. Bérlet 20. Sorozatszám 89. — Csütörtökön este 8 órakor: Pillangó. Operettújdonosság, másodszer. Sorozatszám: 90. Éjjel 12-kor: Szilveszteri vidám kabaréest. Ujdonságok, tréfák, magánzámok, táncok, közöttük a Rumba. Két és fél órán át tartó harsogó kacagás. A közönség között kisorsolnak 30 eleven malacot, tíz üveg pezsgőt, 150 színházi szabadjegyet január hónapra. Meglepetések! Rendes helyárok. Sorozatszám: 91. — Pénteken délután 3 órakor: Obsitos. Operettrepreiz. A kolozsvári operettgyűttes vendégszínháza. Nagyon olcsó mozhelyárral. Sorozatszám: 92. Délután 6-kor: A szilveszteri kabaré megismétlése. Ujdonságok, tréfák, magánzámok, táncok két és fél órán át tartó harsogó kacagás. A közönség között ismét kisorsolnak 20 malacot, tíz üveg pezsgőt. Rendes helyárok. Sorozatszám 93. Este 9-kor: Pillangó. Operettújdonosság, harmadszer. Rendes helyárok. Neményi Lilivel, Putnik Bálinttal, Tompa Bélával, Selmeczy Mihállyal. Sorozatszám 94. — Szombaton este: Zöld bárány. Operettújdonosság. A kolozsvári operettgyűttes fellépése. Neményi Lilivel, Tompa Bélával, Putnik Bálinttal. Sorozatszám: 95. — Vasárnap délután 3-kor: Torockói menyasszony. Nagyon olcsó mozhelyárral. Neményi Lilivel, Tompa Bélával, Selmeczy Mihállyal. Sorozatszám: 96. Délután fél 6-kor: Pillangó. Ujdonság. A kolozsvári operettársulat előadásában. Neményi Lili, Tompa Béla, Putnik Bálint és Selmeczy Mihály fellépése. Rendes helyárral. Sorozatszám 97. Este fél 9-kor: Vihar a Balatonon. Operettújdonosság. Poór Lili, Neményi Lili, Selmeczy Mihály, Putnik Bálint fellépése. Sorozatszám: 98.

* A kolozsvári operettársulat ma mutatja be a „Pillangót”-t. Viharos erdélyi és budapesti sikerek után száll el ma este az aradi színház színpadára a „Pillangó” című operett. A nyolc képből álló revüoperett szövegét és zenéjét a Kóla—Kardos és Szilágyi-trió írta. Neményi Lili, az aradi közönség kedvence játsza a címszerepet. Putnik Bálint, a kolozsvári együttes bonvivánja közvetlen jelenség a színpadon, nagyszerű hanggal és elegáns játékmóddal rendelkezik. Tompa Béla, Selmeczy Mihály, Hetényi, Kiss Mariska, Papp Ella már régebbi ismerősei az aradi közönségnek.

Nagy Szilveszteri táncestély Kisjenőn csütörtök este 1/9 órakor a Kázinó összes termében **károsultak javára** Elsőrendű uri jazz-band zenekar. — Belépő-díj tetszés szerint. — Külön meghívot nem kell felmutatni. — Rendezőség.

Nagy malac- és hus-vásár Eiselénél, Piața Avram Iancu (Szabadság-ter).

Mielőtt **JÓVI** ajándékait beszerzné, keresse fel az olcsó **Golya áruházat**, ahol **háromszázötven forintért** kaphat **Strada Metianu (Forray-ucca).**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Meghosszabbították

az idei adók befizetési határidejét

Jövő évi március végéig kamatmentesen lehet befizetni — A hosszabbítás oka a rossz gazdasági év — Készül a befizetett adókra vonatkozó kimutatás

A pénzügyminiszterium az érvényben levő törvények alapján a pénzügyi évet december 23-án tekinti lezártnak és eddig az időpontig lehet az adót befizetni anélkül, hogy az adóhivatalok a törvényben megállapított késedelmi kamatot számítsanak fel az adóösszeg után. Tekintettel arra, hogy az ideiglenes adóbefizetések körülbelül 30 százalékkal kevesebb összegben történtek meg, mint az elmúlt évben, a pénzügyminiszterium nagyjelentőségű rendelete érkeztet ma az aradi pénzügyigazgatósághoz. A miniszterium ugyanis az általános gazdasági válságra való tekintettel értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a jövő évre kivetett adókra történő fizetések határidejét 1932 március 30-ig meghosszabbította. A rendelet szerint a meghosszabbítás három hónapja alatt történő adófizetések után az adózó mentesül a

törvényben megállapított késedelmi kamat kivételéről és az adóösszeget ennek felszámítása nélkül fizetheti be. Az adóhivatalok kötelesek ugyan az évet december végével lezárni, azonban a jövő évi március hó végéig történő befizetéseket még az 1931. évre felfektetett adókönyvekben kötelesek keresztülvezetni olyformán, hogy ennek az évnek végleges lezárása csupán a meghosszabbított határidő elmúltával történik meg.

Itt említjük meg, hogy az aradi pénzügyigazgatóság adóhivatalai a holnapi nap folyamán állítják össze az 1931. év zárszámadásait, annak megállapítására, hogy mennyi adóösszeg folyt be ebben az évben és mennyi a be nem fizetett hátralék. Ugyanekkor készíti el a kimutatást a megtartott adóelvételekre vonatkozólag.

A Banca Nationala 250 millió frank kölcsönt kapott

Az összeg a Nemzeti Bank devizaállományának növelésére szolgál — A kölcsön rövid lejáratú és három hónappal hosszabbítható meg — Argetoianu újabb hárommilliárdos kölcsönről tárgyal —

Bucurestiből jelentik: Azoknak a tárgyalásoknak a következtében, amelyek már hosszabb ideje folytak Párisban a francia Nemzeti Bank és Costin Stoicescu, a Banca Nationala megbízottja között, tegnap megegyezés jött létre, amelynek értelmében a francia Nemzeti Bank 250 millió francia frank kölcsönt bocsát a Banca Nationala rendelkezésére. Ez az összeg 1 milliárd 600 millió lejnek felel meg. A kölcsön időtartama három hónap és 1932. január elsejével veszi kezdetét. A lejárat után a kölcsönt újabb három hónapra hosszabbíthatják meg. A most felvett kölcsön a Banca Nationala deviza-állományának növelésére fog szolgálni, arra az időtartamra, amikor az export stagnál és a Banca Nationalához kevés deviza folyik be.

Illetékes helyen egyébként az új kölcsönről a következőket mondták:

— A devizakiegészítés mellett a kölcsön felvételének célja az is, hogy a külföldi magándeviza kifizetéseket elősegítse. Szóval, hogy a Banca Nationala devizaakcióit fedezze. A kölcsön felvételével kapcsolatosan egyesek számolnak azzal, hogy a Banca Nationala ezen összeget felhasználhatná bankjegyalloánya szaporítására. Miután bankjegyallo-

nyunk 30 százalékos fedezettel bír, az 1 milliárd 600 millió ellenében 30 százalékos fedezet alapján mintegy 5 milliárd értékű bankjegyet lehetne forgalomba hozni. Ez a feltevés azonban semmiesetre sem bír alappal, mivel a Banca Nationala nem vállalhatna ilyen kockázatot, miután a kölcsön csak rövid lejáratú, másrészt ez a tény egyértelmű lenne az inflációval, ez pedig nem egyezne a pénzügyi kormány politikájával.

Végeredményben a kölcsön, tehát a Banca Nationala 250 millió frank kölcsöne semmi másra nem szolgál, mint a jegybank devizaműveleteinek céljaira.

Ujabbban ugyancsak pénzügyi problémákkal kapcsolatban egyre több szó merül fel Argetoianu külföldi utjáról és egészen komoly formában merült fel annak a lehetősége, hogy Argetoianu Románia külföldi tartozásainak mérséklése iránt folytasson tárgyalásokat párisi pénzügyi körökkel. Ezenkívül szó van arról is, hogy a pénzügyminiszter tárgyalni fog egy átmeneti kölcsön ügyében is. Ez a kölcsön három milliárd lejre tenné ki és a kincstár szükségleteinek fedezését szolgálná. Ebből a kölcsönből fizetnék ki elsősorban a tisztviselők és nyugdíjasok követeléseit.

Az új adókvetéseknel már alkalmazták a „patenta fixa“-t

Az adókvetést különleges bizottságok vezrik — Az Iparkamarának január hó 10-ikéig be kell terjeszteni az új cégjegyzési törvény szerint bejegyzett cégeket

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter utasította a pénzügyigazgatóságokat az új adótörvény végrehajtására. Január elsejétől kezdődően minden kereskedőnek és iparosnak adóját, akiknek adóalapja három éves átlagban 150 ezer lej volt, a „patenta fixa“ törvény alapján, egyszerre három évre kell megállapítani. Az adókvetést különleges bizottságok hajják végre és ezekben a pénzügyigazgató-

ság egy-egy delegátusán kívül, egy bíró és a Kereskedelmi és Iparkamara megbízottja foglal helyet. A rendelet egyuttal intézkedik arról, hogy a kereskedelmi és iparkamarák január 10-ig kötelesek betérjeszteni az összes cégek névsorát, amelyeket az új cégjegyzési törvény alapján bejegyeztek. Az adókvető bizottságok munkájának megkezdéséről a miniszterium későbbi rendelete intézkedik.

Orák és ékszerárak legolcsóbb beszerzési forrás
FOGEL cégnél Bul. Reg. Ferdinand 11
Cim. a. m. élesmájúvártások az utczen és kintnyosan csaközöl.

Az aradi Kereskedelmi Kamara a cukor nagybani árának maximálását kéri

A kormány csak a detail árát állapította meg

A cukorárak maximálása a kiskereskedőket súlyosan érintette, amennyiben a kormány a cukornak csak detail árát maximálta, míg annak ára a nagybani és a gyári eladásban változatlan maradt. Így már felmerült az a terv is, hogy a kiskereskedők, akik a cukorárúrást rászékelnek, beszüntetik a cukor árusítását. Ennek következtében a közönség ellátalmul maradna. A kiskereskedők körében az a kívánság merült fel, hogy a kormány gondoskodjon arról, hogy a cukor hivatalosan megállapított detail árának drágulása nélkül, a fűszernagykereskedők 50 bani, a kiskereskedők pedig 1 lej bruttó haszonnal adhassák el a cukrot. Értesülésünk szerint, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felterjesztést intéz a kormányhoz a kiskereskedők érdekében. A felterjesztésben a Kamara arra fogja kérni a kormányt, hogy a cukornak ne csak kicsinybani eladási árát, de a gyári és en gros árát is maximálja. Abban az esetben, ha ez az akció nem járna sikerrel, egy könnyen az a veszély fenyeget, hogy a maximálással megcsorbított cukor eltűnik a piacról.

= Aradi valutaárak. Dollár 169.75, pengő 22, csekkorona 5.02, dinár 2.95, schilling 20, svájci frank 33.30, német márka 40.20, francia frank 6.75. Devizák: Belgrád 3.02, Budapest 23, Milánó 8.80, New-York 168.75, Prága 5.01, Bécs 20, Zürich 33.05, London 590, Berlin 40.25, Páris 6.75.

= Adótartozás miatt elárverezik az Augusztia divatszalon. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezuton hozza az érdekelt hitelezők tudomására, hogy Tabajdi Mária tulajdonát képező, Strada Romanuhi 2. számú házban lévő „Augusztia“ divatszalon a cég hátralékos adótartozása miatt, 1932. évi január hó 4-én délután 3 órakor árverés alá kerül.

= Megindult a dunai hajózás. Bucurestiből jelentik: A kedvező időjárásra való tekintettel, a dunai hajózás ismét megindult.

= Csütörtökön tartják meg a hetipiacot. Az aradvárosi állategészségügyi hatóság hivatalos közlése szerint, arra a körülményre való tekintettel, hogy Ujév első napja péntekre, tehát rendes hetivásári napra esik, egy nappal előbb tartják meg Aradon a hetipiacot. Eszerint ez évben az utolsó hetipiacot csütörtökön, december hó 31-én tartják.

= Január 15-én lesz a hitelezői értekezlet a Vojtek és Weisz-drogéria kényszerregezési ügyében. Az aradi törvényszék csődbíró-ságához, — mint emlékeztetés — Ordelt László, az aradi Vojtek és Weisz-drogéria tulajdonosa kérvényt nyújtott be, amelyben a kényszerregezési tárgyalások megindítását kéri. A becsatolt iratok áttanulmányozása után, dr. Costa csődbíró a mai nap folyamán úgy döntött, hogy a kérelem alapján a kényszerregezési tárgyalások megkezdhetők és a hitelezők gyűlését január 15-ikében állapította meg.

Az ERDELYI ELET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
Aki

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvar apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk, Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

ÜGYES szobaleány kerestetik. Str. Constantinului 6., I. emelet. 4808

JÓRAVALÓ szobaleány azonnal vagy január 1-re kerestetik. Str. Berthelot No. 4., első kapu, II. emelet, ajtó 1. 4311

ELKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Str. Crisan (Barolina-u.) 5. 4212

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

KETSZÓBA, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

EGYSZÓBÁS, konyha lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

Különbejárattal

egymásbanyiló, de külön-külön is kiadó két csinosan butorozott szobák Minorita-épületben. özv. Sugárnénál. 4291

Négyosztobás

erkélyes, fürdőszobás, parkettás modern lakás, esetleg azonnalra is kiadó. — Strada Moise Nicouira (Petőfi-ucca) 9—11. sz.

Nem lesz üres lakása,

ha a kiadó lakásról apróhirdetés tesz közzé az

Aradi Közlöny-ben.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

350—400.000 lej

készpénzzel betársulnak jövedelmező vállalatba vagy üzletbe.

Ajánlatokat „Készpénz” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4310

Fog újévi ajándéknak!

Kösse össze a kellemet a hasznossal és csináltassa családjának a fogait

FRIDA D'MOUJALLEDT

—fogműtermében

Bul. Reg. Ferdinand 37. (Boros B.-tér), ahol a legjobb anyagból, legolcsóbban és előrangú kivitelben készülnek mindenféle fogmunkálatok dr. SPANIER fogorvos vezetésével.

Perzsaszőnyegek

350×250, 330×250, 190×250 és összekötök, antik butorok, szőrmebundák, lara-gott garnitúra, ebédlőcsillár, ampolnák, állólámpák, vitrinek, kézimunkák eladók. „ARS” bizományi üzlet, Str. Miniescu 30. (Ortutay-palota.)

Újévi ajándéknak 90 lei a GABI kalapszalomban

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 11.

Színházi és estélyi ruhákat legszébben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fénysz KNAFF modernül berendezett vállalata v. Weltzer J.-u 11. — v. Magyar-u. 10.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 200

RUHAFOGAST vasból keresek megvételeire jóállapotban levőt, esernyő tartóval felszereltet. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 240

ÚJÉVI MALACOK ELADÓK Fraji Bodea malom, Str. Doronjanilor 48.

SALGONE bizományi üzletében

Str. Horia, Neuman-palota, megkezdődött az olcsó karácsonyi vásár. Nagy rektár van: perzsaszőnyeg, ezüsttárgyak, ékszerek, mankür-készlet, toalett garnitúra, különböző dísz tárgyak, bundák, festmények, antik szalonok, nagy gyári szőnyeg, Jókai összes művei, zongorák, hegedűk, asztalok, székek, teljes szobaberendezések, storeok, kézimunkák, függönyök, hintaszék, tükrök, scheslon stiben.

Gyermekkoscsit

nickel sport-kocsit, modern, jókarban levőt megvásárolnék. Cím leadandó az ARADI KOZLONY kiadóhivatalában.

NEM KELL BERAKTAROZAS ES KEZELESI KÖLTSEGET FIZETNIE. Helyezze el bizalommal eladó tárgyait 10 év óta fennálló bizományi üzletemben, hol eladó tárgyai gyors eladásáról gondoskodom. Sürgősen keresek keleti perzsaszőnyegeket, antik komódokat, szalonokat, szekrényeket, modern ebédlő és hálóberendezéseket, ezüsttárgyakat, briliáns ékszereket, antik órákat, uri szobabutor, toalett, függöny, storeokat, dísz tárgyakat, stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1.00

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

! Bundák !

szőrmék a legolcsóbban, nagy választékban: nagy ebédlőszőnyeg, valódi keleti szőnyeg, hálószobák olcsó ebédlőködencék, otomanok, futószőnyegek, linoleum, és lárok 1200 lejtől, valódi garnitúrák, új bór-garnitúra, i gép 1200 lejtől, varrógépek 3000 lejtől, íróasztalok 600 lejtől, könyvszekrények 800 lejtől, Thonet-székek 90 lejtől, új konyhaberendezés 2000 lejtől, ezüsttárgyak valódi és kézimunka szőnyegek kaphatók a COMISIO bizományi üzletben Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 21. szám.

A valók összeköttetésben álló temesvári zálogház évi 21% kamat mellett folyószámla kölcsönt ékszerekre, arany, ezüst tárgyra, textilárakra, varrógépekre, gramofonokra stb. stb. Comisio, Arad, Bul. Reg. Ferd. (József tőrcsarnok) 21. szám.

A LEGJOBB ARON készpénzért vásároljuk meg ingóságait, butorait, szőnyegait, ékszereit, varrógépeit, nártartásait és berendezési cikkeit. Vevő és eladó egyaránt forduljon bizalommal a Comisiohoz Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 21. szám Beraktározásokat olcsón vállalunk.

HIRDESSEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Vásárolja meg azt a csövet, amelyre szüksége van, mert egyenkénti vásárlás esetén is

rádióamatőrök 50% rabattot

élveznek. — Minden jobb szaküzletben kapható.

Gyári lerakat és vezérképviselőt:

Hirschmann Károly,
Arad, Strada Gheorghe Lázár 17.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházhoz szemben.
TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Drehér sörcsarnok!
A vidéki városok találkozó helye!

Újévre valódi ezüst és bronz dísz tárgyak, valódi arany szerencse-malac amulettok érkeztek

Hartmann Kálmán ékszerészhez Arad, Minorita-palota.